

เพื่อนที่เหมาะสมกับคุณ : การทำนายสภาวะของเจ้าของสุนัขด้วยความแตกต่างระหว่าง
บุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติกับบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบัน

นายณัฐ	พงษ์สามารถ	เลขประจำตัวนิสิต 5537420038
นางสาวศศิภัทร์	อิทธิโสภณพิศาล	เลขประจำตัวนิสิต 5537462338

โครงการทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2558

SUITABLE FRIEND: DISCREPANCIES BETWEEN IDEAL PERSONALITY AND CURRENT
PERSONALITY OF THEIR PETS PREDICTING OWNER'S WELL-BEING

MISTER NATH   PHONGSAMART   Student ID   5537420038

MISS SASIPAT   ITTISOPONPISAN   Student ID   5537462338

A Senior Project in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Bachelor of Science in Psychology
Faculty of Psychology
Chulalongkorn University
Academic Year 2015

หัวข้อโครงการทางจิตวิทยา

เพื่อนที่เหมาะสมกับคุณ : การทำนายสุขภาพ
ของเจ้าของสุนัขด้วยความแตกต่างระหว่าง
บุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติกับบุคลิกภาพ
ของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบัน

โดย

นางสาว ศศิภัทร์ อธิธิโสภณพิศาล

สาขาวิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก

อาจารย์ สักกพัฒน์ งามเอก

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้นำโครงการทางจิตวิทยาฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์นางค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบโครงการทางจิตวิทยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก

(อาจารย์ สักกพัฒน์ งามเอก)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เหวดี วัฒนทกโกศล)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุภลักษณ์ ลวดลาย)

ณัฐ พงษ์สามารถ ศศิกภัทร์ อธิธิโสภณพิศาล : เพื่อนที่เหมาะกับคุณ : การทำนายสุขภาวะของ
เจ้าของสุนัขด้วยความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติกับบุคลิกภาพของสุนัขที่
เลี้ยงอยู่ในปัจจุบัน. (SUITABLE FRIEND: DISCREPANCIES BETWEEN IDEAL
PERSONALITY AND CURRENT PERSONALITY OF THEIR PETS PREDICTING OWNER'S
WELL-BEING)

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการงานทางจิตวิทยาหลัก : อาจารย์ สักกพัฒน์ งามเอก, 86 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างกันระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ใน
ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติเพื่อทำนายสุขภาวะของผู้เลี้ยง โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลที่
เลี้ยงสุนัข อายุ 16-58 ปี ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 209 คน โดยมีเงื่อนไขคือผู้เข้าร่วมการวิจัยต้อง
เลี้ยงสุนัขอย่างน้อยระยะเวลา 6 เดือน และปัจจุบันยังคงเลี้ยงอยู่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ มาตรฐานวัด
บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ Extraversion ($\alpha = .720$) และ Neuroticism ($\alpha = .643$), มาตรฐานวัด
บุคลิกภาพของสุนัขด้าน realistic Fearfulness ($\alpha = .742$) กับ ideal Fearfulness ($\alpha = .813$), ด้าน
realistic Aggression towards People ($\alpha = .740$) กับ ideal Aggression towards People ($\alpha = .705$),
ด้าน realistic Activity-Excitability ($\alpha = .661$) กับ ideal Activity-Excitability ($\alpha = .565$), ด้าน realistic
Responsive to Training ($\alpha = .620$) กับ ideal Responsive to Training ($\alpha = .608$), ด้าน realistic
Aggression towards Animal ($\alpha = .663$) กับ ideal Aggression towards Animal ($\alpha = .652$) และ
มาตรฐานวัดสุขภาวะ ($\alpha = .730$)

ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างกันระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพ
ของสุนัขในอุดมคติสามารถทำนายสุขภาวะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .074, p < .01$) โดยค่า
สัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (standardized regression coefficient) ของความแตกต่างด้านการ
ตอบสนองต่อการฝึกเท่ากับ -0.10 ($\beta = -.261, p < .01$)

ผลการวิจัยแสดงว่าความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพ
ของสุนัขในอุดมคติสามารถร่วมกันทำนายสุขภาวะของผู้เลี้ยงได้ โดยมีด้านความแตกต่างด้านการ
ตอบสนองต่อการฝึกที่สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญ

สาขาวิชา.....จิตวิทยา.....ลายมือชื่อนิสิต.....

ปีการศึกษา.....2558.....ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่อ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการงานทางจิตวิทยาหลัก.....

5537462338 5537420038: MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORDS : BIG FIVE / DOG PERSONALITY / WELL-BEING

MISTER NATH PHONGSAMART MISS SASIPAT OTTISOPONPISAN: SUITABLE FRIEND:
DISCREPANCIES BETWEEN IDEAL PERSONALITY AND CURRENT PERSONALITY OF
THEIR PETS PREDICTING OWNER'S WELL-BEING
SENIOR PROJECT ADVISOR: SAKKAPAT NGAMAKE, PhD, 86 pp.

Research's purpose was to study the differences between the realistic dog's personality and the owner ideal dog's personality, in order to predict owner's well-being. Participants were people who have had dog at least 6 months. Research instruments were Big Five Inventory(BFI) in Extraversion($\alpha = .720$) and Neuroticism ($\alpha = .643$), Dog Personality Questionnaire(DPQ) in realistic Fearfulness ($\alpha = .742$)and ideal Fearfulness ($\alpha = .813$)/ in realistic Aggression towards People ($\alpha = .740$)and ideal Aggression towards People ($\alpha = .705$)/ in realistic Activity-Excitability ($\alpha = .661$)and ideal Activity-Excitability ($\alpha = .565$)/ in realistic Responsive to Training ($\alpha = .620$)and ideal Responsive to Training ($\alpha = .608$)/ in realistic Aggression towards Animal ($\alpha = .663$)and ideal Aggression towards Animal ($\alpha = .652$) and The Oxford Happiness Questionnaire(OHQ) ($\alpha = .730$)

Results showed that the overall difference between the realistic dog's personality and the ideal dog's personality could significantly predict well-being ($R^2 = .074, p < .01$). Especially, the standardized regression coefficient of responsiveness's difference was -0.10 ($\beta = .261, p < .01$)

Field of Study: Psychology Student's Signature.....

Academic Year: 2015 Student's Signature.....

Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

โครงการทางจิตวิทยานี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถ และความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. สักกพัฒน์ งามเอก อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยา ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้ คำปรึกษา แนะนำแนวทางอันเป็นประโยชน์ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมถึงสนับสนุนแรงและ กำลังใจในการทำงานเสมอมา

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรวดี วัฒนทกโกศล และอาจารย์ ดร. ศุภลักษณ์ ลวดลาย กรรมการสอบโครงการทางจิตวิทยา ที่กรุณาสละเวลาในการให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง แก้ไขงานวิจัยฉบับนี้ให้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเพื่อนๆ และพี่ๆ คณะจิตวิทยา ที่ได้ช่วยเหลือแบ่งปันความรู้ ให้คำปรึกษาและ ประสพการณ์ในการทำโครงการทางจิตวิทยา รวมถึงการให้กำลังใจที่มีคุณค่าเป็นแรงผลักดันในการทำ โครงการครั้งนี้ให้ลุล่วง

ขอขอบพระคุณผู้เข้าร่วมงานวิจัยทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามในงานวิจัยนี้ ซึ่งโครงการทางจิตวิทยานี้จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้หากขาดความร่วมมือจากท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณ ทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ ที่ได้สนับสนุนทุนทางการศึกษา และสิ่ง สำคัญคือกำลังใจ ความรัก ความเอาใจใส่ที่ผู้วิจัยได้รับเสมอมา นอกจากนี้ท่านยังคอยเป็นต้นแบบที่ดีใน การทำงานทั้งความมานะ อดทน และการมองโลกในแง่ดี ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจ แรงผลักดันที่เต็มเปี่ยมใน การทำงานวิจัยในครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับสุนัข.....	3
แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ (Big Five).....	6
แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับบุคลิกภาพของสุนัข (Personality trait of Dog).....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสุขภาวะ (Well-being).....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	19
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	23
สมมติฐานงานวิจัย.....	23
ขอบเขตการวิจัย.....	24
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	24
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
กลุ่มตัวอย่าง.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่ 3 ผลการวิจัย.....	43
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น.....	44
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน	
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	
ด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน	
(Pearson Product Moment Correlation Coefficient).....	47
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ.....	50
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เพิ่มเติม.....	53
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	63
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	66
รายการอ้างอิง.....	69
ภาคผนวก.....	72

สารบัญญัตินำ

ตารางที่	หน้า
1.1 คุณลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์.....	9
1.2 คุณลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง.....	10
1.3 คุณลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์.....	10
1.4 คุณลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบประนีประนอม.....	11
1.5 คุณลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก.....	11
2.1 เกณฑ์ในการให้คะแนนของมาตรวัดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ.....	30
2.2 แสดงข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ	30
2.3 ความตรงเชิงเหมือน (corrected convergent validity correlations)ระหว่างแบบวัด	31
2.4 แสดงข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดบุคลิกภาพสุนัข.....	33
2.5 เกณฑ์ในการให้คะแนนของมาตรวัดบุคลิกภาพของสุนัข.....	36
2.6 แสดงข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดบุคลิกภาพของสุนัข.....	36
2.7 เกณฑ์ในการให้คะแนนของมาตรวัดสุขภาวะ.....	39
2.8 แสดงข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดสุขภาวะ.....	39
3.1 ข้อมูลทางด้านคุณสมบัติทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	43
3.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรในการวิจัย.....	45
4 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร.....	48
5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายสุขภาวะ.....	50
6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายบุคลิกภาพของสุนัขด้านความกลัวของสุนัข.....	52

7	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัข.....	54
8	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายบุคลิกการทำกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัข.....	56
9	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายบุคลิกการตอบสนองต่อการฝึกของสุนัข.....	57
10	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายบุคลิกการการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัข.....	58
11	ตารางแสดงค่า Cronbach's Alpha และ ค่า Corrected Item-Total Correlation (CITC) ของมาตรวัด	79

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
1	รูป table2 ภาพตารางแสดงค่าเฉลี่ยของตัวแปรระหว่างคนที่เลี้ยงและไม่เลี้ยงสุนัข 20
2	รูป table4 ภาพตารางแสดงการทำนายและความสัมพันธ์ของระดับความต้องการทางสังคมที่ได้รับการเติมเต็มระหว่างคนกับสุนัข..... 21
3	ภาพ figure1 แสดงระดับความเปลี่ยนแปลงของความต้องการทางสังคมที่ถูกเติมเต็ม 22
4	ภาพที่1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย..... 24

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน เป็นที่ทราบกันดีว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม เหตุที่มนุษย์ต้องรวมกันอยู่เป็นกลุ่มหรือเป็นสังคมนั้นก็เพราะมนุษย์ต้องพึ่งพาอาศัยกันในการดำรงชีพ ดังคำกล่าวของ อาริสโตเติล นักปราชญ์ชาวกรีก ที่เคยกล่าวว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เพราะเชื่อว่าโดยสภาพธรรมชาติมนุษย์จะต้องมีชีวิตอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นๆ ติดต่อกันสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างอิสระตามลำพังแต่ผู้เดียว สังคมจึงเกิดขึ้น และอูทซ์ นิรันดร์โต กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนย่อมเกิดมาในหมู่คน ดำรงชีวิตอยู่ในหมู่คน และต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคนอื่น มนุษย์จะอยู่โดดเดี่ยวไม่สัมพันธ์กับคนอื่นไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยทารก และวัยเด็ก

นอกจากมนุษย์สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง มนุษย์ยังคงสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ร่วมด้วย อาทิ สัตว์ในกรมปลศาสตร์ วัว ควาย หรือ สัตว์เลี้ยง แมว สุนัข กระจ่าง เป็นต้น ในที่นี้ขอกล่าวถึงเพียงสุนัข พบว่าความสัมพันธ์ของมนุษย์และสุนัขมีมาอย่างยาวนาน นักวิทยาศาสตร์จาก University of Veterinary Medicine ที่เวียนน่านั้นได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างสุนัขและเจ้าของ พบว่ามีความคล้ายคลึงกันเป็นอย่างมากกับความสัมพันธ์ของพ่อแม่ลูกที่พบในมนุษย์ สุนัขเลี้ยงนั้นได้ถูกเชื่อมโยงกับมนุษย์อย่างใกล้ชิดมาเป็นเวลากว่า 15,000 ปีแล้ว โดยสุนัขสามารถปรับตัวในการอยู่ร่วมกับมนุษย์ได้เป็นอย่างดี

ในสังคมปัจจุบันมีการนำสุนัขมาใช้ประโยชน์หลายด้าน อาทิ สุนัขล่าเนื้อ สุนัขกู้ระเบิด สุนัขตำรวจ สุนัขเฝ้าฝูงปลศาสตร์ รวมถึงสุนัขบำบัด (dog therapy) หรือการนำสุนัขมาช่วยในการบำบัด สามารถ ช่วยได้ทั้งเรื่องของร่างกายและจิตใจ การบำบัดทางร่างกาย สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการอัมพฤกษ์ อัมพาต โดยหลักการทั่วไปของกายภาพบำบัด จำเป็นต้องมีการ บริหารกล้ามเนื้อ ซึ่งการมีสุนัขร่วมทำกิจกรรมด้วย จะทำให้ผู้ป่วย ไม้รู้สึกเบื่อหน่ายและสามารถออกกำลังกายได้นานขึ้น

กระบวนการและรูปแบบการบำบัดด้วยสัตว์ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า การบำบัดทางเลือก ทางสถาบันวิชาชีพ วิชาการ กรมสุขภาพจิต กล่าวว่า สุนัขสามารถเข้ามาช่วยให้มีการยับยั้งหรือหาเพิ่มขึ้น โดยการโยนของไปแล้วให้สุนัขวิ่งไปคาบกลับมา การลูบคลำ หรือ การแปรงขนสุนัขก็เป็นการออกกำลังกายแขนอย่างหนึ่ง รวมถึงการบำบัดทางจิตใจ โดยการนำสุนัขไปแสดงโชว์ความรัก ให้ผู้สูงอายุหรือเด็กดู เพื่อช่วยให้คลายความเหงาได้ และการเลี้ยงสุนัขยังช่วยลดอาการซึมเศร้าลงได้อีกด้วย นอกจากนี้ยังสามารถจัดเป็นโปรแกรมการบำบัดโดยตรง โดยมีเป้าหมายและระยะเวลาที่ชัดเจน เพื่อปรับเปลี่ยนมุมมอง ความคิดของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีต่อตนเอง และคนรอบข้างให้เป็นเชิงบวกมากขึ้น

จากการสำรวจในปี 2556 โดย *Global Post* ของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าประเทศไทยเป็นอันดับที่ 10 ที่มีการเลี้ยงประชากรมากที่สุด เป็นจำนวน 6.9 ล้านตัว และยังสามารถได้จากร้านค้าต่างๆที่มีการนำสุนัขมาเป็นจุดดึงดูดผู้คนจากทั่วประเทศ อาทิ ร้าน True Love cafe (Neverland Siberian) ร้าน Coffee & Puppy | Dog Cafe ร้าน Pet Paradise Park เป็นต้น

แต่เพราะเนื่องมาจากความนิยมในการเลี้ยงสุนัขมีจำนวนมากส่งผลให้ประเทศไทยมีเรื่องของปัญหาสุนัขจรจัดตามมาซึ่งถือว่าเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่มีความสำคัญอันส่งผลกระทบต่อคนในสังคม ทำให้ปัจจุบันเราพบว่าสุนัขจรจัดเพิ่มขึ้นในทุกปี สุนัขจรจัดจำนวนมากได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อม และสาธารณสุข (ประภาส ภิญโญชีพ ผู้อำนวยการสำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์, 2557) ปัญหาสุนัขจรจัดเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทย เพราะสร้างผลกระทบในด้านต่างๆมากมาย เช่น ปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล สร้างมลภาวะทางเสียง ทำให้เกิดอุบัติเหตุตามท้องถนน เป็นต้น รวมถึงทำให้เกิดโรคระบาดสัตว์โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคพิษสุนัขบ้าที่พบว่าปัจจุบันได้มีการตรวจพบในสุนัขมากถึงร้อยละ 90 ซึ่งในจำนวนนี้พบว่าเป็นสุนัขจรจัด ร้อยละ 60 จึงถือว่าสุนัขจรจัดเป็นสัตว์พาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าที่สำคัญในไทย ทั้งนี้ จากการสำรวจจำนวนประชากรสุนัขในปี 2557 ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทั่วประเทศ พบว่ามีประมาณ 8,500,000 ตัว ซึ่งในจำนวนนี้เป็นสุนัขจรจัดประมาณ 700,000 ตัว เป็นเพศผู้ประมาณ 370,000 ตัว และเพศเมีย 330,000 ตัว โดยหากสุนัขเพศเมีย 1 ตัว มีโอกาสที่จะคลอดลูกได้มากถึง 10 ตัวต่อปี จะพบว่าในแต่ละปีจะมีสุนัขจรจัดเพิ่มขึ้นมากถึง 3,400,000 ตัว

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสุนัขเป็นสิ่งที่น่าสนใจเราทราบกันดีว่าสุนัขนั้นอยู่คู่กับมนุษย์มาระยะเวลายาวนานอีกทั้งยังเป็นแรงสนับสนุนทางสังคมได้อีกประเภทหนึ่ง และสามารถเพิ่มสุขภาพให้แก่มนุษย์ได้อีกด้วย แต่เราก็พบปัญหาที่ว่าปัจจุบันสุนัขจรจัดกลับมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นจากแต่ก่อนซึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัยรวมถึงปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญนั่นคือมนุษย์ไม่ต้องการเลี้ยงสุนัขอีกต่อไปจึงทำการปล่อยสุนัขตามสถานที่ต่างๆโดยทางกลุ่มวิจัยคาดว่าเกิดจากความไม่เข้ากันของผู้เลี้ยงกับตัวสุนัขเอง เนื่องจากสุนัขแต่ละตัวมีลักษณะนิสัยที่ต่างกัน รวมถึงยังตั้งข้อสงสัยว่าหากสุนัขสามารถเสริมสร้างสุขภาพแก่ผู้เลี้ยงได้แล้ว หากสุนัขเหล่านั้นมีความสอดคล้องกับสุนัขตามอุดมคติจะยังส่งผลต่อสุขภาพเพิ่มขึ้นหรือไม่

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ แบ่งออกเป็น หัวข้อ ได้แก่

1. สุนัข (Dog)
2. บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ (Big Five)
3. บุคลิกภาพของสุนัข (Dog Personality)
4. สุขภาวะ (Well-being)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสุนัข (Dog)

ความหมายของสุนัข

สุนัข หมายถึง สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมหลายชนิดหลายสกุลในวงศ์ Canidae มีลักษณะสำคัญ คือ ออกลูกเป็นตัว ลำตัวมีขนปกคลุม มีฟันเขี้ยว 2 คู่ เท้าหน้ามี 5 นิ้ว เท้าหลังมี 4 นิ้ว ไม่สามารถซ่อนเล็บได้ อาจมีขนสั้นหรือยาวแตกต่างกันตามสายพันธุ์ บางตัวอาจมีขนสีดำ สีขาว สีน้ำตาล สีส้ม หรือบางตัวอาจมีหลายสีปะปนกัน ขนาดของหูจะสั้นหรือยาวก็แตกต่างกันตามสายพันธุ์เช่นกัน ซึ่งสุนัขแต่ละพันธุ์จะมีนิสัยแตกต่างกัน (ปรามมณี ระมะโน. 2559: ออนไลน์)

ตามมาตรฐานของสมาคมสุนัขแห่งสหรัฐอเมริกา (American Kennel Club: AKC. 2011) ได้แบ่งประเภทของสุนัขไว้ทั้งหมด 7 ประเภท ดังนี้

1. สุนัขเพื่อกีฬาล่าสัตว์ (Sporting Breeds) สุนัขในกลุ่มนี้ถูกคัดมาเพื่อออกล่าสัตว์เคียงคู่กันกับมนุษย์โดยทางยุโรปถือว่าการล่าสัตว์เป็นกีฬาชนิดหนึ่ง เขี่ยหมักจะเป็นสัตว์ปีก ลักษณะพิเศษของสุนัขกลุ่มนี้คือ ว่องไว ตาไว ว่ายน้ำเก่ง ไม่ก้าวร้าวต่อมนุษย์ มีความเป็นมิตร
2. สุนัขล่าสัตว์หรือฮาวนด์ (Hound Breeds) สุนัขในกลุ่มนี้ใช้ในกรณีการล่าเช่นกัน แต่จะแตกต่างกันไปจากกลุ่มแรกโดยที่หมาล่าสัตว์นี้จะใช้ล่าสัตว์บก สัตว์ขนาดใหญ่ ตั้งแต่กระต่ายขึ้นไปจนถึงกวางหรือมนุษย์ เนื่องจากสุนัขสามารถใช้จมูกได้ดีมากด้วยการดมบนพื้นหรือใช้สายตามองหา จากระยะไกล สุนัขบางพันธุ์ในกลุ่มนี้คัดพันธุ์มาให้ป็นพวกนักขุดจึงสามารถแทรกตัวเข้าไปในอุโมงค์หรือโพรงเพื่อจับเหยื่อ
3. สุนัขใช้งาน (Working Breeds) สุนัขในกลุ่มนี้ดูจะใกล้ชิดกับมนุษย์มาก เนื่องจากมีการคัดพันธุ์โดยพิจารณาจากโครงสร้าง อารมณ์ และความสามารถพิเศษให้จำเพาะกับงาน เช่น ใฝ่ยาม บรรทุก

สัมภาระ พฤติกรรมของสุนัขในกลุ่มนี้คือการปกป้องฝูง การหวงพื้นที่ถิ่นฐาน และพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นพฤติกรรมที่ก้าวร้าว

4. สุนัขเทอร์เรียเรีย (Terrier Breeds) สุนัขในกลุ่มนี้เป็นพวกนักล่าเหมือนกันเพียงแต่เป็นการล่าจำเพาะชนิดเหยื่อ เช่น การจับหนูในโรงนา กำจัดสัตว์ที่จะมาขโมยไก่ในฟาร์ม

5. สุนัขตุ๊กตา (Toy Breeds) สุนัขในกลุ่มนี้จัดเป็นสุนัขที่ย่อส่วนมาจากสุนัขพันธุ์ใหญ่ สุนัขในกลุ่มนี้ถูกคัดมาเพื่อเลี้ยงใกล้ชิดกับมนุษย์จึงไวต่อความรู้สึกและการแสดงออกของผู้เป็นเจ้าของ

6. สุนัขที่ไม่ใช้เพื่อกีฬาล่าสัตว์ (Non-Sporting Breeds) สุนัขในกลุ่มนี้เป็นสุนัขที่เลี้ยงเพื่อความสวยงาม เป็นเพื่อนของมนุษย์โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์ไปใช้ในงานตามบรรพบุรุษเดิมอีกแล้ว โดยในปัจจุบันเป็นเพียงสัตว์เลี้ยงในบ้านเท่านั้น

7. สุนัขต้อนและคุ่มครองปศุสัตว์ (Herding Breeds) สุนัขในกลุ่มนี้ใช้ต้อนฝูงปศุสัตว์เช่นวัวและยังใช้ปกป้องฝูงปศุสัตว์จาก สัตว์ต่างๆ ด้วย

ในการวิจัยนี้สุนัขที่นำมาเข้าร่วมงานวิจัย คือ สุนัขทุกประเภทที่ถูกนำมาเลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยง กล่าวคือสุนัขที่ถูกดูแลและควบคุมโดยมนุษย์ ในเรื่องที่อยู่อาศัย การให้อาหาร การคุ่มครอง การดูแลรักษา และมีการสร้างความผูกพันต่อกันระหว่างมนุษย์กับสุนัข โดยในงานวิจัยกล่าวถึงสุนัข 2 รูปแบบ

- สุนัขในอุดมคติ หมายถึง สุนัขในจินตนาการที่มีคุณลักษณะด้านต่างๆเป็นไปตามความต้องการของผู้เลี้ยง
- สุนัขที่มีอยู่จริงในปัจจุบัน หมายถึง สุนัขที่ผู้เลี้ยงทำการเลี้ยงในปัจจุบันอยู่โดยมีลักษณะด้านต่างๆเป็นไปตามความเป็นจริงของสุนัขตัวนั้น ซึ่งผ่านการสังเกตจากผู้เลี้ยงโดยตรง

ความเป็นมาของสุนัข

วิวัฒนาการด้านโมเลกุลของสุนัข ชี้ให้เห็นว่าสุนัขเลี้ยงนั้น (Canis lupus familiaris) สืบทอดมาจากจำนวนประชากรหมาป่า (Canis lupus) เพียงตัวเดียวหรือหลายตัว สะท้อนให้เห็นถึงการตั้งชื่อพวกมัน สุนัขสืบทอดจากหมาป่าและสุนัขธรรมดาสมากรผสมข้ามพันธุ์กับหมาป่าได้ด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสุนัขนั้นถูกฝังลึกในด้านโบราณคดีและหลักฐานที่ตรงกันชี้ให้เห็นช่วงเวลาของการทำให้สุนัขเชื่องในยุคหินใหม่ ใกล้เคียง ๆ กับขอบเขตของช่วงเพลสโตซีนและโฮโลซีน ในระหว่าง 17,000 - 14,000 ปีก่อน ซากกระดูกฟอสซิลและการวิเคราะห์ยีนของสุนัขในยุคอดีตกับปัจจุบัน และประชากรหมาป่ายังไม่ถูกค้นพบ สุนัขทั้งหมดสืบอายุอาจเกิดจากเหตุการณ์ที่ทำให้เชื่องด้วยตัวเอง หรือไม่ได้ถูกทำให้เชื่องด้วยตัวมันเองในพื้นที่มากกว่าหนึ่งพื้นที่ สุนัขที่ถูกเลี้ยงให้เชื่องแล้วอาจจะผสมข้ามพันธุ์กับประชากรหมาป่าที่อยู่ในถิ่นนั้น ในหลายโอกาสซึ่งทำให้เกิดกระบวนการในทางพันธุศาสตร์ที่มีชื่อว่า อินโทรเกรสชัน (Introgression)

ในยุคแรกฟอสซิลสุนัขถูกพบ คือ กะโหลกจากรัสเซียและซากกระดูกกลางจากเยอรมนี พบเมื่อ 13,000 ถึง 17,000 ปีมาแล้ว บรรพบุรุษของมันเป็นหมาป่าไฮลาร์กติก (Canis lupus lupus) ซากศพของสุนัขตัวเล็กจากถ้ำของสมัยวัฒนธรรมนาทูเฟียนของยุคหินได้ถูกเก็บไว้ในแถบตะวันออกเฉียงใต้ มีอายุราว 12,000 ปีมาแล้ว เข้าใจว่าเป็นทายาทมาจากหมาป่าในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาพศิลปะบนหินและซากกระดูกชี้ให้เห็นว่า เป็นเวลากว่า 14,000 ปีมาแล้วที่สุนัขในที่นี้กำเนิดจากแอฟริกาเหนือข้ามยูเรเชียไปถึงอเมริกาเหนือ หลุมฝังศพสุนัขที่สุสานยุคหินของเมืองสแวร์ด์บอร์กในประเทศเดนมาร์กทำให้นักไปถึงในยุคยุโรปโบราณว่าสุนัขมีค่าเป็นถึงเพื่อนร่วมทางของมนุษย์

การวิเคราะห์ทางยีนได้ให้ผลลัพธ์ที่ออกมาไม่เหมือนกัน จนถึงทุกวันนี้ วิลล่า ซาโวไลเนน และเพื่อนร่วมงาน พ.ศ. 2540 สรุปว่าบรรพบุรุษของสุนัขได้แยกออกจากหมาป่าชนิดอื่นๆ มาเป็นเวลาระหว่าง 75,000 ถึง 135,000 ปีมาแล้ว เมื่อผลการวิเคราะห์ที่ตามมาโดยซาโวไลเนน พ.ศ. 2545 ชี้ให้เห็น เผ่าพันธุ์ดั้งเดิมจากกลุ่มยีนสำหรับประชากรสุนัขทั้งหมด ระหว่าง 40,000 ถึง 15,000 ปีมาแล้ว (ณัฐฐิติรี แฉล้มวงศ์. 2552)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ (Big Five)

ความหมายของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพตรงกับคำศัพท์ในภาษาอังกฤษว่า “Personality” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาละติน Persona หมายถึง หน้ากากที่ตัวละครชาวกรีกในสมัยก่อนสวมใส่ขณะที่ทำการแสดงละครหรือแสดงบนเวที เพื่อแสดงบทบาทตามสถานภาพของตัวละครนั้นๆ ซึ่งเป็นที่มาของความเข้าใจบุคลิกภาพว่าหมายถึง ภาพพจน์ทางสังคมที่มีลักษณะผิวเผิน (Superficial Social Image) ที่บุคคลใช้แสดงบทบาทอยู่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมุ่งเน้นที่ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกมาให้เห็นภายนอก เช่น รูปร่างหน้าตา ลักษณะร่างกาย หรือสิ่งต่างๆ ที่แสดงออกมาให้เห็นได้ด้วยตาเปล่า (Hjelle and Ziegler, 1992, p.4)

อัลพอร์ท (Allport, 1961, p.28) ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่าหมายถึง เป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีความเกี่ยวข้องกับร่างกายและจิตใจของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคลิกภาพเป็นตัวกำหนดแนวคิดและพฤติกรรมของบุคคลนั้น

เฟิร์นแฮม (Furnham, 1992, p.15) ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า เป็นรูปแบบในการแสดงพฤติกรรมทางสังคมที่ค่อนข้างคงที่ สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการภายในตัวบุคคลและโครงสร้างของบุคคลนั้น

เฟิสต์ และ เฟิสต์ (Feist and Feist, 2006, p.4) ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า เป็นรูปแบบของลักษณะนิสัยที่มีความถาวรของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นคุณลักษณะที่เป็นหนึ่งเดียว ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นทำให้แต่ละบุคคลมีความแตกต่างจึงมีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป

นอกจากนี้ยังมีการให้ความหมายของบุคลิกภาพว่าเป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก ไม่สามารถแยกเป็นส่วนๆ ได้ ทุกลักษณะของบุคลิกภาพล้วนมีความสัมพันธ์กัน ถูกหล่อหลอมด้วยพันธุกรรม วัฒนธรรม การเรียนรู้ การปรับตัว และสิ่งแวดล้อม (ศรีเรื่อน แก้วกังวาล, 2551, น.7-8)

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาองค์ประกอบบุคลิกภาพตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ (The Big Five or Five Factor Model) หมายถึง แบบจำลองการจำแนกบุคลิกภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวค่อนข้างคงที่และมั่นคงในแต่ละบุคคล โดยแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง (Extraversion) บุคลิกภาพเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience) บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness) และบุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness)

แนวคิดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ

แนวคิดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบนั้นถูกพัฒนาขึ้นโดย Costa และ McCrae (1992) โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และได้ทำการจัดหมวดหมู่ของลักษณะนิสัยออกเป็นมิติย่อยๆ ที่เรียกกันว่า บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ ซึ่งมีบทบาทมากในจิตวิทยาบุคลิกภาพ โดยสามารถแบ่งออกเป็น 5 มิติ

แนวคิดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ มีพื้นฐานความเชื่อว่า บุคลิกภาพทั้งห้าองค์ประกอบเปรียบเสมือนตะกร้าที่บรรจุกลุ่มของลักษณะนิสัยย่อยๆ ของมนุษย์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเอาไว้ด้วยกัน การให้คำจำกัดความถึงองค์ประกอบทั้งห้าด้านเป็นความหมายที่จะอธิบายถึงส่วนประกอบเป็นความหมายที่จะอธิบายถึงส่วนประกอบหลัก ลักษณะสำคัญของแนวคิดห้าองค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบบุคลิกภาพทั้งห้าด้านเป็นลักษณะทางบุคลิกภาพ (Dimensions) ไม่ใช่เป็นแบบของบุคลิกภาพ (Type) กล่าวคือ แต่ละบุคคลจะมีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน และองค์ประกอบบุคลิกภาพในแบบเดียวกันจะมีค่าคุณศัพท์ที่ตรงกันข้ามกันที่แสดงถึงลักษณะบุคลิกภาพที่ต่างกัน เช่น บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง-บุคลิกภาพแบบเก็บตัว เป็นต้น จึงทำให้แต่ละบุคคลมีองค์ประกอบทางบุคลิกภาพแบบเดียวกันแต่มีความมากน้อยแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อมีอายุที่มากขึ้นบุคคลมีแนวโน้มที่จะปรับปรุงบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบให้มีความชัดเจนมากขึ้น
2. องค์ประกอบแต่ละด้านสามารถแสดงถึงบุคลิกภาพของแต่ละคน โดยดูจากคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามว่ามีคะแนนสูงไปในทิศทางใด ซึ่งเป็นสิ่งชี้ว่ามีบุคคลนั้นมีบุคลิกภาพในลักษณะใด
3. องค์ประกอบแต่ละด้านของบุคคลจะเริ่มมีการพัฒนาตั้งแต่ช่วงวัยรุ่น และจะเริ่มคงที่เมื่ออายุประมาณ 45 ปี ขึ้นไป
4. องค์ประกอบแต่ละด้านรวมทั้งองค์ประกอบย่อยของแต่ละองค์ประกอบจะมีสาเหตุ เกี่ยวเนื่องมาจากพันธุกรรม
5. องค์ประกอบแต่ละด้านจะถูกปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล
6. องค์ประกอบแต่ละด้านสามารถอธิบายถึงลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้เป็นสากล
7. เมื่อสามารถทราบถึงองค์ประกอบทางบุคลิกภาพของบุคคลจะเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมของบุคคล และสามารถปรับปรุงด้วยการบำบัดได้ ปัจจุบัน แนวคิดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบที่ถูกละเลยมากที่สุด โดยมีการนำไปใช้อย่างกว้างขวางทั้งในสถานศึกษา คลินิก รวมทั้งในองค์กรธุรกิจต่างๆ คือ แนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของ Costa and McCrae (1992)

ความเป็นมาของบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ

ความเป็นมาของบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ (John and Srivastava, 1999, p.102-138) ได้เรียบเรียงความเป็นมาดังนี้

ลักษณะบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบมีพื้นฐานมาจากแนวคิดด้านคำศัพท์และแนวคิดด้านสถิติ แนวคิดด้านคำศัพท์เริ่มในช่วงปี 1930 โดย อัลพอร์ท และ ออดเบิร์ต (Allport and Odbert, 1936) เป็นผู้ริเริ่มรวบรวมและกำหนดคำที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพหรือพฤติกรรม ทั้งหมด 17,953 คำ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม

แคทเทลล์ (Cattell, 1943) ได้นำคำอธิบายลักษณะนิสัยประมาณ 4,500 คำที่อยู่ในกลุ่มแรกมาศึกษาต่อด้วยวิธีการวิเคราะห์คำศัพท์ของลักษณะบุคลิกภาพ เนื่องด้วยข้อจำกัดของสมรรถนะของคอมพิวเตอร์ในเวลานั้น ทำให้เขาจัดกลุ่มคำศัพท์ได้เพียง 35 กลุ่มลักษณะบุคลิกภาพ

ฟิสก์ (Fiske, 1949) ได้ทำการศึกษากลุ่มคำศัพท์ 22 คู่ใน 35 กลุ่มลักษณะบุคลิกภาพของแคทเทลล์ จากการศึกษาพบว่าเหลือเพียง 5 องค์ประกอบเท่านั้น แต่ไม่ได้อธิบายแจ่มแจ้งรายละเอียดของแต่ละลักษณะของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ

ทูปส์และคริสตัล (Tupes and Christal, 1961) ได้ทำการศึกษากลุ่มลักษณะบุคลิกภาพของแคทเทลล์ จนพบ ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ได้แก่ การแสดงออก (surgency) การประนีประนอม (agreeableness) การพึ่งพา (dependability) ความมั่นคงทางอารมณ์ (emotional stability) และ วัฒนธรรม (culture)

ต่อมา นอร์แมน (Norman, 1963) ได้นำการศึกษาของ ทูปส์และคริสตัล มาศึกษาซ้ำและมีนักวิจัยอีกหลายคนได้ทำการศึกษาในเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ และได้ผลที่สอดคล้องกัน เช่น บอทวินและบัส (Botwin and Buss, 1989) โกลด์เบิร์ก (Goldberg, 1981) ดิกแมน (Digman, 1988) คอสตาและแมคเคร (Costa and McCrea, 1985) เป็นต้น

คอสตาและแมคเคร (Costa and McCrea, 1985) ได้ศึกษาแนวคิดของไอแซนค์ (Eysenck, 1970) และ นอร์แมน (Norman, 1963) ในช่วงแรกพบว่าสามารถแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การเปิดเผย (extraversion) ความหวั่นไหว (neuroticism) และการเปิดรับประสบการณ์ (openness to experience) ภายหลังคอสตาและแมคเครได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมจนพบว่าอีกสององค์ประกอบ ได้แก่ การประนีประนอม (agreeableness) การมีจิตสำนึก (Conscientiousness) จนกลายเป็นลักษณะ

บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ ซึ่งนิยมเรียกว่า แบบทดสอบบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ หรือเรียกย่อๆว่า “OCEAN-PI” หรือ “Big Five Factor”

ลักษณะบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบถูกนำมาศึกษาซ้ำอย่างต่อเนื่องและกลายเป็นที่ยอมรับจากนักวิจัยว่าเป็นเครื่องมือที่สามารถแบ่งหมวดหมู่บุคลิกภาพและมีองค์ประกอบน้อยที่สุดที่ครอบคลุมขอบเขตของการพรรณนาบุคลิกภาพ

องค์ประกอบของบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ

บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ ประกอบด้วยคุณลักษณะย่อย ซึ่งสามารถช่วยให้สามารถมั่นใจได้ว่าการวัดสามารถควบคุมความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมเท่าที่จะเป็นไปได้มากที่สุด ดังนี้ (John & Srivastava, 1999, p.102-108)

มิติที่ 1 บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) หมายถึง บุคคลที่มีแนวโน้มที่จะเกิดอารมณ์ทางลบได้ง่ายเนื่องจากสภาพอารมณ์ที่แปรปรวน อ่อนไหวง่าย ไวต่อความรู้สึก ซึ่งสามารถวัดได้จากคุณลักษณะย่อย 6 ด้าน ดังในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงคุณลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์

Big Five Dimensions	Facet (and correlated trait adjective)
Neuroticism vs. emotional stability	ความวิตกกังวล Anxiety (tense) ความโกรธ Angry hostility (irritable) ภาวะซึมเศร้า Depression (not contented) การคำนึงถึงแต่ตนเอง Self-consciousness (shy) การหุนหันพลันแล่น Impulsiveness (moody) ความไม่มั่นใจในตนเอง Vulnerability (not self-confident)

มิติที่ 2 บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง (Extraversion) หมายถึง บุคคลที่มีแนวโน้มชอบการ แสดงออก ชอบเข้าสังคม ช่างพูด มุ่งมั่น กระฉับกระเฉง ชอบเหตุการณ์ตื่นเต้นเร้าใจ และมองโลกในแง่ดี ซึ่งสามารถวัดได้จากคุณลักษณะย่อย 6 ด้าน ดังในตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 แสดงคุณลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง

Big Five Dimensions	Facet (and correlated trait adjective)
Extraversion vs. introversion	การชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น Gregariousness (sociable) การกล้าแสดงออก Assertiveness (forceful) การชอบทำกิจกรรม Activity (energetic) การแสวงหาความตื่นเต้น Excitement-seeking (adventurous) การมีอารมณ์เชิงบวก Positive emotions (enthusiastic) ความอบอุ่น Warmth (outgoing)

มิติที่ 3 บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience) หมายถึง บุคคลที่มี ค่อนข้างมีจินตนาการ ชื่นชมสิ่งสวยงาม มีความยืดหยุ่น ช่างสงสัย อยากรู้อยากเห็น ให้ความสนใจกับ ความรู้สึกภายใน ตัดสินใจด้วยตนเองไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น ซึ่งสามารถวัดได้จากคุณลักษณะ 6 ด้าน ดังในตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.3 แสดงคุณลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์

Big Five Dimensions	Facet (and correlated trait adjective)
Openness vs. closedness to experience	การมีความคิด Ideas (curious) ช่างฝัน Fantasy (imaginative) การมีอารมณ์สุนทรีย์ภาพ Aesthetics (artistic) การปฏิบัติ Actions (wide interests) การเปิดเผยความรู้สึก Feelings (excitable) การยอมรับค่านิยม Values (unconventional)

มิติที่ 4 บุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness) หมายถึง บุคคลที่มีแนวโน้มให้ ความสำคัญในเรื่องของความร่วมมือและความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความคิดเอาใจใส่ผู้อื่น ใจคอ กว้างขวาง สามารถฟังพาดได้ ซึ่งสามารถวัดได้จากคุณลักษณะย่อย 6 ด้าน ดังในตารางที่ 1.4

ตารางที่ 1.4 แสดงคุณลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบประนีประนอม

Big Five Dimensions	Facet (and correlated trait adjective)
Agreeableness vs. antagonism	การเชื่อใจผู้อื่น Trust (forgiving) ความตรงไปตรงมา Straightforwardness (not demanding) ความเอื้อเฟื้อ Altruism (warm) การคล้อยตามผู้อื่น Compliance (not stubborn) ความอ่อนน้อม Modesty (not show-off) การมีจิตใจอ่อนไหว Tender-mindedness (sympathetic)

มิติที่ 5 บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness) หมายถึง บุคคลที่สามารถควบคุมแรง กระตุ้นด้วยจิตสำนึก เรียนรู้ที่จะจัดการความปรารถนาของตนเอง บุคคลที่มีลักษณะนี้มักจะมี ความรับผิดชอบ ไว้วางใจได้ ละเอียดยรอบคอบ มีความระมัดระวัง มุ่งมั่นต่อผลสำเร็จ มีวินัยในตนเองซึ่งสามารถ วัดได้จากคุณลักษณะ 6 ด้านดังในตารางที่ 1.5

ตารางที่ 1.5 แสดงคุณลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก

Big Five Dimensions	Facet (and correlated trait adjective)
Conscientiousness vs. lack of direction	การมีความสามารถ Competence (efficient) การมีระเบียบ Order (organized) การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ Dutifulness (not careless) การมีความต้องการสัมฤทธิ์ผล Achievement striving (thorough) การมีวินัยในตนเอง Self-discipline (not lazy) ความสุ่มรอบคอบ Deliberation (not impulsive)

จากการศึกษาความหมายของบุคลิกภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนิยามบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะโดยรวมของแต่ละบุคคลทั้งลักษณะทางกายซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า ได้แก่ รูปร่างหน้าตา กิริยา ท่าทาง น้ำเสียง เป็นต้น และลักษณะทางจิตใจซึ่งเป็นสิ่งที่สังเกตได้ยาก ได้แก่ ค่านิยม เจตคติ ความสนใจ ความสามารถในการปรับตัว เป็นผลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมโดยสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ต่างๆและส่งผลให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของสุนัข (Personality trait of Dog)

จากความเชื่อที่ว่าทุกคนนั้นมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน บุคลิกภาพของแต่ละปัจเจกบุคคลจึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่เหมือนใคร เช่นเดียวกับบุคลิกภาพอื่นที่นอกเหนือจากมนุษย์ โดยในปัจจุบันมีกลุ่มหลายๆกลุ่ม เช่น กลุ่มที่ใช้สุนัขกู้ภัย และ กลุ่มที่ใช้สุนัขในการให้ความช่วยเหลือ ให้ความสนใจเป็นพิเศษ และเป็นที่ต้องการในการที่จะหาบุคลิกภาพของสุนัข เพื่อที่จะได้วัดหาบุคลิกภาพที่เหมาะสมที่สุดในบริบทที่ต้องการ เช่น เป็นสุนัขเพื่อนเล่นในครอบครัว, เป็นสุนัขเฝ้ายาม เป็นต้น

Gosling & Vazire (2002) ได้กล่าวไว้ว่า “ในปัจจุบันเริ่มมีการยอมรับอย่างแพร่หลายมากขึ้นในเรื่องของการจัดรวมรวบลักษณะบุคลิกภาพสิ่งอื่นที่นอกจากคน” โดยสิ่งนั้นก็คือนิสัยบ้าน (*Canis familiaris*)

ความหมายของบุคลิกภาพของสุนัข

Kenth Svartberg (2007) ให้ข้อมูลไว้ว่า สุนัขมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ และสามารถเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์ใหม่ที่เจอได้ แต่อย่างไรก็ตามการแสดงพฤติกรรมในหลายๆด้านก็ยังคงมีข้อจำกัดอยู่ หากเราลองสังเกตพฤติกรรมแล้วให้ความสนใจไปที่ความคงเส้นคงวาของพฤติกรรมแล้วจะพบว่า มีลักษณะพฤติกรรมบางอย่างที่มีร่วมกันในหลายๆบริบทที่แตกต่างกัน เช่น วิธีการเข้าหา หรือทักทายคนแปลกหน้าที่แม้จะต่างบริบทกัน แต่ก็มักจะมี ความคล้ายคลึงกัน, ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงความกลัวเมื่อได้ยินเสียงดัง หรือ เสียงที่ผิดปกติ ไม่คุ้นเคย จึงเรียกลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวว่า รูปแบบการตอบสนองของพฤติกรรม (behavioral style of a dog)

Kenth Svartberg (2007) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า เป็นลักษณะการตอบสนองของพฤติกรรม (behavioral reaction) ที่มีลักษณะคงเส้นคงวาและมีความคล้ายคลึงกันแม้ในบริบทที่แตกต่างกัน จะถือว่าการแสดงออกถึงลักษณะบุคลิกภาพของสุนัข (dog's personality) โดยจะคล้ายกับแนวคิด บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบของคนที่มีการจำแนกบุคลิกภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวค่อนข้างคงที่และมั่นคงในแต่ละบุคคล

Costa and McCrae (1992) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า เป็นรูปแบบลักษณะของแต่ละบุคคลในด้านความคิด, อารมณ์ความรู้สึก, และพฤติกรรม ซึ่งจะมีความแตกต่างกันออกไป และมีความคงเส้นคงวา

Phares and Chaplin (1997) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า เป็นผลมาจากพันธุกรรม, ความคิด, และปัจจัยอื่นต่างๆจากสภาพแวดล้อมภายนอก ที่เป็นตัวกำหนดและทำให้เกิดบุคลิกภาพ

Pervin & John (1997) พฤติกรรมที่คงเส้นคงวาแม้จะต่างเวลาหรือต่างบริบท

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาองค์ประกอบบุคลิกภาพตามแนวคิดบุคลิกภาพของ Kenth Svantberg (2007)

แนวคิดบุคลิกภาพของสุนัขจากการตอบสนองของพฤติกรรม(behavioral reaction)

Kenth Svartberg (2007) ให้ข้อมูลไว้ว่า สุนัขมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ และสามารถเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์ใหม่ที่เจอได้ แต่อย่างไรก็ตามการแสดงพฤติกรรมในหลายๆด้านก็ยังคงมีข้อจำกัดอยู่ หากเราลองสังเกตพฤติกรรมแล้วให้ความสนใจไปที่ความคงเส้นคงวาของพฤติกรรมแล้วจะพบว่า มีลักษณะพฤติกรรมบางอย่างที่มีร่วมกันในหลายๆบริบทที่แตกต่างกัน เช่น วิธีการเข้าหา หรือทักทายคนแปลกหน้าที่แม้จะต่างบริบทกัน แต่ก็มักจะมี ความคล้ายคลึงกัน, ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงความกลัวเมื่อได้ยินเสียงดัง หรือ เสียงที่ผิดปกติ ไม่คุ้นเคย จึงเรียกลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวว่า รูปแบบการตอบสนองของพฤติกรรม (behavioral style of a dog)

ความเป็นมาของบุคลิกภาพของสุนัข

เนื่องจากในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา ได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของสัตว์ที่ไม่ใช่มนุษย์ (nonhuman animals) โดยเฉพาะช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมา มีการใช้เกณฑ์ในการวัดที่หลากหลาย เช่น พฤติกรรม, สายพันธุ์ เป็นต้น ทางผู้วิจัยจึงได้เลือกเกณฑ์ในการดูและวัดหาบุคลิกภาพของสุนัขที่สอดคล้องกับจุดประสงค์งานวิจัยที่สุด คือ การใช้เกณฑ์จากพฤติกรรมที่แสดงออก

องค์ประกอบบุคลิกภาพของสุนัข

บุคลิกภาพของสุนัขมีองค์ประกอบ 5 ประการ (Amanda, 2008) ได้แก่

- 1.ด้านความกลัวของสุนัข (Fearfulness)
- 2.ด้านความก้าวร้าวต่อคนของสุนัข (Aggression towards People)
- 3.ด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัข (Activity/Excitability)
- 4.ด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรมของสุนัข (Responsiveness to Training)
- 5.ด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัข (Aggression towards Animals)

โดยมีการพัฒนามาจากการศึกษาองค์ประกอบพฤติกรรม ของ Jones and Gosling (2005) ที่มีการจัดเป็นหมวดหมู่อยู่ทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความไวต่อปฏิกริยา(reactivity), ด้านความกลัว (fearfulness), ด้านการทำกิจกรรม(activity), ด้านความสามารถในการเข้าสังคม(sociability), ด้านการตอบสนองต่อการฝึก(responsiveness to training), ด้านความอ่อนน้อมว่านอนสอนง่าย (submissiveness), และด้านความก้าวร้าว(aggression)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของสุนัข ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนิยาม
บุคลิกภาพของสุนัข หมายถึง บุคลิกภาพใดๆที่สามารถสังเกตเห็นได้ มีความคงเส้นคงวาแม้จะมีความ
แตกต่างของบริบท ไม่เปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับสุขภาวะ (Well-being)

ความหมายของสุขภาวะ

สุขภาวะ (Well-Being) คือการมีสุขภาพดี มีความรู้สึกเป็นสุข ความสมดุล ความเป็นองค์รวมของ 4 มิติ คือ กาย จิต สังคม ปัญญาหรือจิตวิญญาณที่บูรณาการอยู่ในการพัฒนามนุษย์และสังคม เพื่อสร้าง “ความอยู่เย็นเป็นสุข” (ดวงกมล ศักดิ์เลิศสกุล, 2549 อ้างถึงใน กองบรรณาธิการใกล้หมอ, 2547)

ความสุขในทางจิตวิทยา มักใช้คำว่า “สุขภาวะ” (Subjective well-being) ตามนิยามของ องค์การอนามัยโลก (WHO, 1996) ว่า สุขภาพ หมายถึง สุขภาวะที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม และมีได้หมายความว่าปราศจากโรคและความพิการเท่านั้น

Lu and Argyle (1991) ให้ความหมายของสุขภาวะว่าเป็นประสบการณ์ภายในจิตใจของบุคคล ด้านบวก

Argyle and Martin (1991) ให้ความหมายของสุขภาวะว่าเป็นการประเมินของบุคคลในขณะนั้น ว่ามีความพึงพอใจ ความรู้สึกทางบวก และปราศจากความรู้สึกทางลบ

William James (อ้างถึงใน วิทยากร เชียงกุล, 2548: 11- 12) ให้ความหมายของสุขภาวะว่า เป็นแรงจูงใจในการทำกิจกรรมทุกอย่างของคนส่วนมาก คนที่มีความสุขจะมองว่าโลกเป็นที่ปลอดภัย มีการตัดสินใจที่ดี ร่วมมือกับผู้อื่นได้ง่าย มีสุขภาพดี มีพลังและความพอใจมากกว่าคนที่ไม่มีความสุข เมื่อเรามีความสุขก็มักยินดีที่จะช่วยคนอื่นเพิ่มมากขึ้น ความสุขจึงไม่ใช่เพียงแต่การรู้สึกในทางที่ดีเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดการทำความดีด้วย ปรากฏการณ์นี้เรียกว่า Feel-Good, Do-Good Phenomenon คือ การรู้สึกดีทำให้เกิดการทำความดีนอกจากนี้ การที่บุคคลมักมองโลกในแง่ดี (Optimism) ยังช่วยให้ มีสุขภาพที่แข็งแรงกว่าคนมองโลกในแง่ร้าย (Franken, 2007: 321)

อภิชัย มงคล (2552) ให้ความหมายของสุขภาวะว่า โดยการศึกษาเปรียบเทียบความสุขและสุขภาพจิตในบริบทของสังคมไทย โดยการเปรียบเทียบ 4 องค์ประกอบหลักของสุขภาพจิต ได้แก่ สภาพจิตใจ (Mental Quality) คุณภาพจิตใจ สมรรถภาพของจิตใจ และปัจจัยสนับสนุน พบว่า ความสุขและสุขภาพจิตถือว่าเป็นเรื่องเดียวกัน

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2553) ให้ความหมายของสุขภาวะว่าเป็นสภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็นผลจากการมีความสามารถในการจัดการปัญหา ในการดำเนินชีวิตมีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี โดยครอบคลุมถึง ความดีงามภายในจิตใจ

ความเป็นมาของสุขภาวะ

สุขภาวะ โดยทั่วไปมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “สุข” หรือ “ความสุข” คำว่า “ความสุขเชิงอัตวิสัย (Subjective well-being)” และคำว่า “สุขภาวะทางจิต (Psychological well-being)” สำหรับความหมายของสุขภาวะที่ปรากฏ ในศาสตร์ด้านจิตวิทยา ในช่วงสองสามทศวรรษที่ผ่านมา

เริ่มจากนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน คือ อัดัมส์ (Adams, Bezner, & Steinhardt, 1997) ได้ระบุไว้ว่า สุขภาวะเป็นการประเมินตนเองของบุคคลว่ามี สุขภาพดี มีแหล่งความเข้มแข็งภายในตัวบุคคลที่จะใช้จัดการกับความเครียด ความกดดัน โดยคนที่มีสุขภาวะจะมีสุขภาพดี ไม่มีความเจ็บป่วย และสามารถจัดการกับความเครียดได้ดี

ต่อมา ไมเยอร์และคณะ (Myers, Sweeney, & Witmer, 2000) ระบุว่าสุขภาวะของบุคคลมีลักษณะเป็นองค์รวมที่เชื่อมโยงกันโดยมีจิตวิญญาณ (Spiritual) เป็นแกนกลาง จึงกล่าวได้ว่า สุขภาวะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงการมีสุขภาพดีและมีความเป็นอยู่ที่ดีของแต่ละบุคคล

ในบริบทของประเทศไทย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2553 ให้ความหมายของสุขภาวะ ว่าหมายถึง ภาวะของคนที่มีความสุข ปราศจากโรคภัย ไข้เจ็บ มีความสุขสบายและอนามยดี

นอกจากนี้ ประเวศ วะสี (2544) ได้นำเสนอสุขภาวะแบบองค์รวมของบุคคลโดยบุคคลที่มีสุขภาวะดี จะเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี มีสังคมดีมีความสงบปราศจากเครื่องรบกวนจิตใจ มีความเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา มีความชัดเจน เป็นผู้ที่มีปัญญา มีความตื่นตัว ใช้ชีวิตอยู่ในความไม่ประมาทและเข้าถึงสิ่งสูงสุดของศาสนาที่ตนนับถือ

องค์ประกอบของสุขภาวะ (Well-Being)

สุขภาวะตามแนวคิดของอัดัมส์โมเดลนี้มีลักษณะเป็นรูปกรวยหงาย ด้านบนสุดของกรวยเป็นภาวะที่มีสุขภาวะ หรือมี สุขภาพที่ดี ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้านที่เชื่อมโยงกัน ส่วนด้านล่างของกรวยเป็นภาวะความเจ็บป่วย และเมื่อมิติใดมิติหนึ่งใน 6 ด้านมีการพัฒนา ก็จะส่งผลให้สุขภาวะในมิติที่เหลือเติบโตด้วยสำหรับสุขภาวะด้านต่างๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สุขภาวะด้านร่างกาย (Physical wellness) หมายถึง การที่บุคคลรับรู้ว่าคุณมีสุขภาพดี และมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ เช่น การออกกำลังกายและรับประทานอาหารอย่างเหมาะสมทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ การไม่มีความเจ็บป่วยหรือมีโรคทางกาย การไม่ ใช้ สารเสพติด เป็นต้น

2. สุขภาวะด้านจิตวิญญาณ (Spiritual wellness) หมายถึง การมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า มีความหมาย มีเป้าหมาย รวมไปถึงการมีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ (เช่น การนับถือศาสนา) ที่ช่วยให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมั่นคง

3. สุขภาวะด้านปัญญาและการรู้คิด (Intellectual wellness) หมายถึงการมีกระบวนการทางปัญญาที่เหมาะสม เช่น มีความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลสามารถคิดแก้ปัญหาต่างๆได้ มีความคิดริเริ่ม กระตือรือร้น และเปิดกว้างต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่

4. สุขภาวะด้านสังคม (Social wellness) หมายถึง การตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น และการรับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การยอมรับและเข้าใจช่วยเหลือหรือสนับสนุนซึ่งกันและกัน

5. สุขภาวะด้านอารมณ์ (Emotional wellness) หมายถึง การมีความมั่นคงทางอารมณ์สามารถตระหนักถึงและเข้าใจในอารมณ์ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น และมีการจัดการกับอารมณ์ทั้งทางบวกและลบได้อย่างเหมาะสม

6. สุขภาวะด้านจิตใจ (Psychological wellness) หมายถึง การมีความเชื่อในความสามารถของตนเอง การเปิดใจกว้างที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ การมองโลกในแง่ดี และการมีความหวัง

สุขภาวะตามแนวคิดของอาร์กิล (Argyle, 1991, p.77-95) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบทางความคิด (cognitive components) เป็นการประเมินความสุขโดยการใช้ความคิดเพื่อตัดสินใจหรือประเมินความพึงพอใจในชีวิต ซึ่งเป็นการประเมินแบบสรุปรวมของชีวิตของบุคคล ทั้งกิจกรรม เหตุการณ์ต่างๆในชีวิต และสภาพแวดล้อมจากนั้นจึงตัดสินใจว่ามีความพึงพอใจหรือไม่

2. องค์ประกอบทางอารมณ์ (affective components) เป็นการประเมินความสุขโดยการใช้ประสบการณ์ทางความรู้สึก โดยประเมินความสุขในแง่ของอารมณ์ทางบวกและแง่ของอารมณ์ทางลบ

2.1 อารมณ์ทางบวก (positive affect) หมายถึง ภาวะที่บุคคลเป็นมีความสุขที่เกิดจากแรงจูงใจภายในที่ก่อให้เกิดความสุขแบบลึกซึ้ง และเกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งพบว่ามีมิติ 3 มิติ (Argyle, 1987, p.126-128) ดังนี้

มิติที่ 1 ความสุขใจและความยินดี (joy and elation) ซึ่งเป็นมิติหลักของอารมณ์ทางบวก มีความสัมพันธ์กับใบหน้าที่ยิ้มแย้ม ยินดีที่อยู่ร่วมกับผู้อื่น ยอมรับ มั่นใจในตนเอง มีความเป็นกันเองและสามารถแก้ไขปัญหาได้

มิติที่ 2 ความรู้สึกตื่นเต้นและความสนใจ (excitement and interest) ซึ่งความรู้สึกทางมิตินี้เกิดขึ้นกับบุคคลที่ชื่นชอบกิจกรรมที่สร้างความตื่นเต้น เช่น กิจกรรมที่เสี่ยงอันตราย กิจกรรมที่เกี่ยวกับความเร็ว มีความท้าทาย เป็นต้น

มิติที่ 3 ความรู้สึกซึมซับ (absorption) ความอิ่มเอมใจ (intense joy) และความฉับพลัน (spontaneity) อารมณ์ทางบวกที่เกิดจากมิตินี้เกิดขึ้นจากกิจกรรมประเภท การฟังเพลง การอ่านหนังสือ และการชื่นชมความสวยงามจากธรรมชาติ ความรู้สึกที่ได้รับจากมิตินี้เป็นความรู้สึกเป็นความรู้สึกที่ได้จากการทุ่มเทใส่ใจในงานหรือกิจกรรมยามว่างที่เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง

2.2 อารมณ์ทางลบ (negative affect) หมายถึง ภาวะที่บุคคลที่มีความรู้สึกซึมเศร้า ได้แก่ ความรู้สึกเบื่อหน่าย หดหู่ ไร้ซึ่งความสนุกสนาน เป็นต้น

จากการศึกษาความหมายของสุขภาวะ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนิยามสุขภาวะ หมายถึง ภาวะที่บุคคลมีความสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยไม่ใช่เพียงแค่การปราศจากโรคภัยต่างๆ โดยเกิดจากการประเมินของแต่ละบุคคลในขณะนั้นว่าตนเองมีอารมณ์ทางบวก เช่น สุขใจ อิ่มเอมใจ ตื่นเต้น ยิ้มแย้มแจ่มใส หัวเราะ เป็นต้น ซึ่งมามีอารมณ์ทางบวกมากกว่าอารมณ์ทางลบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ชื่องานวิจัย : Friends with Benefits : On the Positive Consequences of Pet Ownership

จากการศึกษาว่าการที่มีสุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงจะสามารถส่งผลทางบวกกลับมาสู่ตัวเจ้าของได้ ไม่ใช่แค่เพียงปฏิสัมพันธ์กันเองของคนในสังคมที่จะสามารถเพิ่ม social support ได้ และเนื่องจาก social support นี้เป็นส่วนสำคัญสำหรับสุขภาวะ (well-being) ทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีการแบ่งออกเป็น 3 กรณีสึกษา

กรณีสึกษาที่ 1 ต้องการศึกษความแตกต่างระหว่างผู้ที่เลี้ยงกับผู้ที่ไม่เลี้ยงสุนัข

เกณฑ์กำหนดการวัด สุขภาวะ (well-being) ได้แก่ self-esteem, depression, loneliness, physical illness และความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual-differences) ได้แก่ บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ (Big5) ของ John & Srivastava (1999), McCrae & Costa, (1999), และ McCrae & John (1992) และ ลักษณะการทำงาน (work on attachment style) ของ Hazan & Shaver (1987), และ Haver & Mikulincer (2009) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 217 คน โดย 79% เป็นผู้หญิง อายุเฉลี่ย 31 ปี รายได้เฉลี่ยในครอบครัว \$77K เก็บตัวอย่างโดยใช้การส่งอีเมลล์ถือว่าเป็น Web-based study

Table 2
Mean Differences Between Pet Owners and Nonowners in Study 1 on Well-Being, Personality, and Attachment Style Measures in Study 1

Variable	Owners	Nonowners	t(215)
Well-being measures			
Depression	30.00	31.72	1.29
Loneliness	38.64	41.64	1.79 [†]
Self-esteem	34.27	32.21	2.59*
Physical illnesses and symptoms	3.98	4.21	0.45
Subjective happiness	5.20	5.06	0.66
Exercise and fitness	4.40	3.94	2.64**
Personality factors			
Openness	4.06	3.98	0.81
Agreeableness	3.98	3.88	1.02
Conscientiousness	4.03	3.68	3.52**
Extraversion	3.52	3.25	2.13*
Neuroticism	2.16	2.23	0.67
Attachment style endorsement			
Secure	4.62	4.50	0.40
Fearful	3.16	3.72	1.77 [†]
Preoccupied	2.53	3.06	1.90 [†]
Dismissing	3.64	3.10	2.64**

[†] $p < .08$. * $p < .05$. ** $p < .01$.

ผลการตอบโดยรวมแล้ว มีกลุ่มตัวอย่าง 167 คน มีสุนัขเป็นสัตว์เลี้ยง ในขณะที่อีก 50 คนไม่มีสุนัขเป็นสัตว์เลี้ยง โดยค่าเฉลี่ยของผู้ที่มีสุนัข เท่ากับ 1.98 (SD 1.25) มีระยะเวลาการเก็บทั้งหมด 2 อาทิตย์

ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนในชุมชนเดียวกันขนาดใหญ่ พบว่า “ผู้ที่เลี้ยงสุนัขมีสุขภาวะในหลายด้านดีขึ้น เช่น มีการดูแลตัวเองมากขึ้น เห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น เป็นต้น และ มีความแตกต่างระหว่างบุคคลในทางที่ดีขึ้น เช่น ทำให้มีสมาธิมากขึ้น ทำให้มีความกังวลน้อยลง

กรณีศึกษาที่ 2 ศึกษาการเติมเต็มความต้องการทางสังคมจากแหล่งที่มาของ social support ระหว่างสุนัขที่เลี้ยงกับผู้คนเพื่อที่จะทำนายสุขภาวะของเจ้าของ

เกณฑ์กำหนดการวัด

1. สุขภาวะ (well-being) ได้แก่ self-esteem, depression, loneliness, physical illness
2. Social needs measures ของ Zatrtdro et al. (2004)

วัด ความรู้สึกของการเป็นส่วนหนึ่ง (belongingness) เช่น ฉันเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน, ความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่า (self-esteem) เช่น ฉันรู้สึกที่ตนเองดีมีคุณค่า, ความรู้สึกยินดีที่มีชีวิต (meaningful existence) เช่น ฉันโชคดีที่เกิดมา, และ ความรู้สึกที่สามารถควบคุมสิ่งต่างๆ ได้ (control) เช่น ฉันรู้สึกมีอำนาจ

3. บุคลิกภาพของสุนัข Dogs Personality Questionnaire (DPQ) short form

Table 4
Predicting Well-Being From Human and Dog Social Needs Fulfillment Sources Directly (Zero-Order Correlations) and Uniquely (Standardized Coefficients) for Study 2

Variable	Zero-order correlations		Standardized coefficients	
	Human	Dog	Human	Dog
Well-being measures				
Depression	-.42**	-.44**	-.32*	-.36**
Loneliness	-.56**	-.36**	-.49**	-.23*
Self-esteem	.34*	.54**	.23*	.48**
Physical illnesses	-.22	-.05	-.21	.01
Subjective happiness	.43**	.48**	.33**	.39**
Exercise and fitness	.18	.18	.14	.15
Perceived stress	-.49**	-.34*	-.44**	-.23 [†]

[†] $p < .06$. * $p < .05$. ** $p < .01$.

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 56 คน โดย 91% เป็นผู้หญิง อายุเฉลี่ย 42 ปี รายได้เฉลี่ยในครอบครัว \$65K เก็บตัวอย่างโดยใช้การส่งอีเมลล์ เป็น Web-based study

ผลการศึกษาผู้เลี้ยงมีความสุขกับสุขภาวะที่ได้รับมาจากการเติมเต็มความต้องการทางสังคม (social needs) และช่วยเป็นส่วนเติมเต็ม (fulfillment) ได้ดีกว่าคนด้วยตนเอง

กรณีศึกษาที่ 3 ต้องการศึกษาวาสัตว์เลี้ยงสามารถมาเป็นแหล่งให้ความต้องการทางสังคม, เป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคม, และจัดผลทางลบที่เกิดจากการปฏิเสธทางสังคมหรือการแยกตัวทางสังคมได้หรือไม่
วิธีทำการทดลองเป็นการทำการทดลองในห้องทดลอง โดยมีคอมพิวเตอร์คอยกำกับควบคุมทั้งหมด

1. ทำการทดสอบแบบเดียวกับ Study 2 ซึ่งรวมถึงการหา personality, attachment style, well-being, social inclusion and support, และ ข้อมูลสัตว์เลี้ยงอย่างละเอียด pet-specific information เช่น สายพันธุ์อะไร species (hound: สุนัขพันธุ์ใหญ่ล่าเนื้อ, toy: สุนัขพันธุ์เล็ก หรือ ที่เราเรียกกันด้วยคำอย่างไม่เป็นทางการว่า “หมากระเป๋า”, nkgk, nkgkเหี้ย), breed: พันธุ์อะไร เช่น Labrador, Chihuahua, ชื่อสัตว์เลี้ยง, และ ให้คะแนนความสำคัญว่าเจ้าของเห็นว่าเป็นเหมือนเพื่อนมนุษย์คนหนึ่งแค่ไหน.

2. Rejection manipulation

2.1 ใช้การเขียนเล่าเรื่องที่ถูกปฏิเสธทางสังคมเป็นเวลา 5 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมให้เขียนความถูกต้องนอนในวันก่อนที่จะมารับการทดลองเป็นเวลา 5 นาที

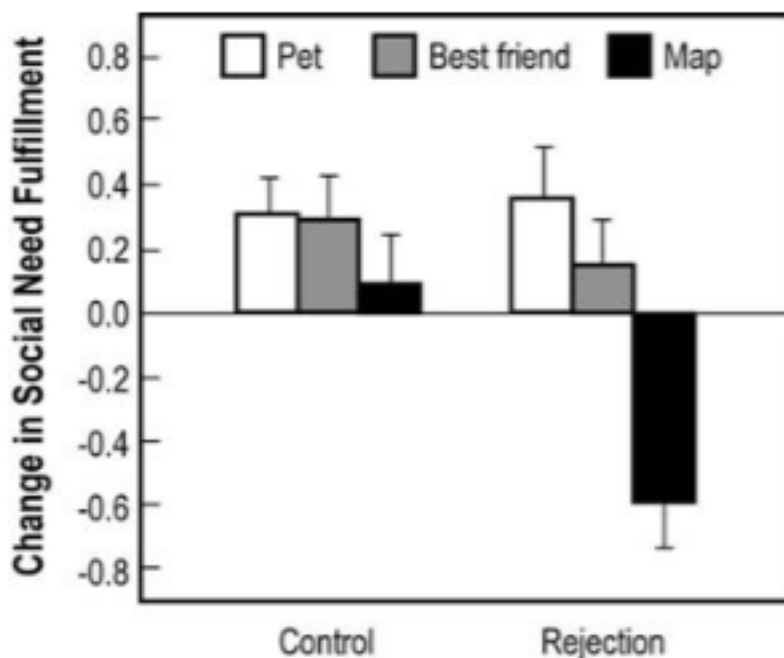
2.2 หลังจากทำ 2.1 เสร็จก็ให้ผู้ร่วมการทดลองทั้งกลุ่มที่ถูกควบคุมและไม่ถูกควบคุมเขียนถึงสุนัขที่เลี้ยงที่ชอบที่สุด, เพื่อนที่สนิทที่สุด, และ วาดแผนที่ของตึกที่มาทำการทดลอง โดยให้ใส่รายละเอียดให้ได้มากที่สุดจากนั้นดูการเปลี่ยนแปลงของความต้องการทางสังคม

กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 97 คน จากมหาวิทยาลัยไมอามีโดย 64% เป็นผู้หญิง อายุเฉลี่ย 19 ปี รายได้เฉลี่ยในครอบครัว \$202K โดยมีเงื่อนไขว่าทุกคนต้องมีสัตว์เลี้ยงและเลือกมาใช้ตอบหนึ่งตัว จากนั้น

สุ่มไปยัง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม และ กลุ่มที่ทดลอง และจากนั้น 2 กลุ่มนี้ก็มาทำการทดลอง 2.2 ที่กล่าวไปข้างต้น

ผลการศึกษา พบว่าสัตว์เลี้ยงมีความสามารถในการขจัดผลทางลบจากการถูกปฏิเสธทางสังคมได้
ชื่องานวิจัย : Dog Walking, the Human-Animal Bond and Older Adults' Physical Health.

Figure 1. Mean change in social needs fulfillment (positive scores indicate greater needs fulfillment following manipulations compared with baseline) as a function of rejection manipulation (control vs. rejection) and second activity task (write about pet, write about best friend, draw a map) in Study 3. Error bars are standard errors.

ชื่องานวิจัย : Dog Walking, the Human-Animal Bond and Older Adults' Physical Health.

การเลี้ยงสุนัขนอกจากจะช่วยให้มนุษย์มีความสุขและรู้สึกผ่อนคลายแล้ว ก็ยังมีประโยชน์ต่อร่างกาย โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งผลวิจัยล่าสุดระบุว่า ผู้สูงอายุที่เลี้ยงสุนัขจะมีสุขภาพที่ดีขึ้น จากการพาสุนัขไปเดินเล่น เพราะถือเป็นการออกกำลังกายในอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งทำได้ง่ายและถูกใจผู้สูงอายุด้วย มหาวิทยาลัยมิสซูรีในสหรัฐฯ เปิดเผยผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เลี้ยงสุนัขและสุนัข โดยระบุว่า เจ้าของสุนัขที่มีอายุมากแล้ว จะมีสุขภาพที่ดีขึ้นได้ หากเลี้ยงสุนัขไว้เป็นเพื่อน โดยทีมวิจัยได้ศึกษาข้อมูลจาก Health and Retirement ที่ตีพิมพ์ออกมาในปี 2012 ซึ่งมีข้อมูลบางส่วนเกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสัตว์ กิจกรรมการออกกำลังกายของผู้สูงวัย ความถี่ของการไปพบแพทย์

และผลการตรวจสุขภาพโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพบว่า ความผูกพันระหว่างเจ้าของสุนัขและสุนัข เป็นผลประโยชน์ต่อตัวเจ้าของโดยตรง โดยเฉพาะกลุ่มเจ้าของที่ชอบพาสุนัขไปเดินเล่นเป็นประจำ เพราะทำให้พวกเขาได้ออกกำลังกาย และพบเจอกับผู้คนภายนอก เกิดเป็นความผ่อนคลาย และลดความเสี่ยงที่จะเกิดโรคต่างๆ เพราะการออกกำลังกายทำให้ร่างกายแข็งแรงมากขึ้น

นอกจากนี้ทางด้านของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคของสหรัฐฯก็เปิดเผยข้อมูลว่า การออกกำลังกายเป็นประจำโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 150 นาที ไม่ว่าจะเป็นการพาสุนัขไปเดินเล่นหรือออกกำลังกายประเภทอื่น ถือเป็นผลดีต่อสุขภาพของคนทุกช่วงวัยอยู่แล้วไม่ใช่แค่เฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุเท่านั้น แต่การพาสุนัขไปเดินเล่น ดูจะเป็นกิจกรรมที่ผู้สูงอายุสามารถทำได้ และพวกเขาก็มีความสุขที่ได้ทำ

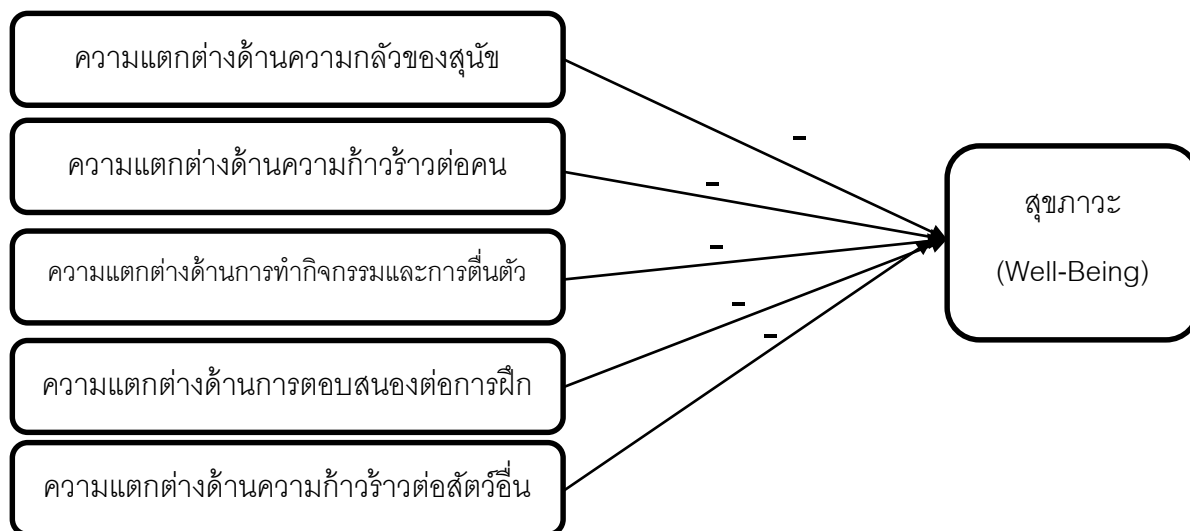
วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างกันระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบัน (Realistic Dog's Personality) กับ บุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติ (Ideal Dog's Personality) เพื่อทำนายสุขภาพ (Well-being) ของผู้เลี้ยง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของผู้เลี้ยงในด้าน บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ในอารมณ์ (Neuroticism) และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง (Extraversion) กับ บุคลิกภาพของสุนัขทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ บุคลิกของสุนัขด้านความกลัวของสุนัข (Fearfulness), บุคลิกของสุนัขด้านความก้าวร้าวต่อมนุษย์ (Aggression towards People), บุคลิกของสุนัขด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัว (Activity/Excitability), บุคลิกของสุนัขด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรม (Responsiveness to Training), และบุคลิกของสุนัขด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่น (Aggression towards Animals) ว่าบุคลิกภาพของผู้เลี้ยงมีแนวโน้มที่จะเลือกบุคลิกภาพของสุนัขในรูปแบบใด

สมมติฐานงานวิจัย

1. ปริมาณความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติจะมีสหสัมพันธ์ส่งผลทำนายสุขภาวะทางลบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลที่เลี้ยงสุนัข ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 150 คน โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลนั้นต้องเลี้ยงสุนัขมาเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือนและปัจจุบันยังคงเลี้ยงอยู่ เครื่องมือที่ใช้ทั้งหมด 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ (Big Five ของ John, O P., & Srivastava, S., 1999), มาตรฐานบุคลิกภาพของสุนัข (Dog Personality Questionnaire ของ Amanda C J., 2008) และมาตรฐานสุขภาวะทางจิตที่ดี (The Oxford Happiness Questionnaire ของ Peter Hills., & Michael Argyle., 2001)

2. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

2.1 บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ นำมาใช้ในงานวิจัยเพียง 2 มิติ

- บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์
- บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง

2.2 บุคลิกภาพของสุนัข

- ด้านความกลัวของสุนัข
- ด้านความก้าวร้าวต่อมนุษย์ของสุนัข
- ด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัข
- ด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรมของสุนัข
- ด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัข

2.3 สุขภาวะ (Well-being)

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. **บุคลิกภาพ** หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลแสดงออกโดยพฤติกรรมที่บุคคลนั้นมีต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนกำลังเผชิญอยู่ และพฤติกรรมนี้มีความคงเส้นคงวา ขึ้นอยู่กับ พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และปัจจัยอื่นๆ

1.1 **บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ** หรือในอีกชื่อเรียกหนึ่งว่า “Big Five” ซึ่งนิยมนำมาใช้ในงานจิตวิทยาเป็นอย่างมาก ใช้ในการแยกแยะลักษณะนิสัยทางบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล สามารถแบ่งออกเป็น 5 มิติดังนี้ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง (Extraversion) บุคลิกภาพแบบการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience) บุคลิกภาพแบบความเป็นมิตร (Agreeableness) และบุคลิกภาพแบบการมีจิตสำนึก (Conscientiousness)

1.2 **บุคลิกภาพของสุนัข** ใช้ในการแบ่งลักษณะนิสัยทางบุคลิกภาพของสุนัขในแต่ละตัว สามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้ ด้านความกลัวของสุนัข (Fearfulness), ด้านความก้าวร้าวต่อมนุษย์ของสุนัข (Aggression towards People), ด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัข (Activity/Excitability), ด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรมของสุนัข (Responsiveness to Training), และด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัข (Aggression towards Animals)

ในงานวิจัยนี้บุคลิกภาพที่นำมาเข้าร่วมงานวิจัย ได้แก่ บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบเพียง 2 มิติ คือ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองรวมทั้งใช้บุคลิกภาพของสุนัขทั้ง 5 ด้าน โดยบุคลิกภาพแต่ละด้านที่นำมาใช้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดบุคลิกภาพ Big Five Inventory (BFI) ของ John, O. P., & Srivastava, S. (1999) และคะแนนที่ได้จากแบบวัดบุคลิกภาพของสุนัข Dogs Personality Questionnaire (DPQ) ของ Amanda Claire Jones (2008)

2. **สุขภาวะ** หมายถึง การประเมินความสุขในชีวิตโดยรวมทุกๆด้านทั้งภายในจิตใจและภายนอก ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้สึกของแต่ละบุคคล สำหรับงานวิจัยนี้ สุขภาวะ หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดสุขภาวะ The Oxford Happiness Questionnaire ของ Peter Hills, Michael Argyle (2001)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของสัตว์เลี้ยงในอุดมคติกับสัตว์เลี้ยงที่มีอยู่จริงว่าโดยมีสุขภาวะของผู้เลี้ยงเป็นตัวแปรตาม
2. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของผู้เลี้ยงกับบุคลิกภาพของสุนัข
3. เพื่อเป็นแนวทางศึกษาและพัฒนาต่อให้แก่ผู้ที่สนใจ ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของสัตว์เลี้ยงในอุดมคติกับสัตว์เลี้ยงที่มีอยู่จริง
4. เพื่อเป็นแนวทางศึกษาและพัฒนาต่อให้แก่ผู้ที่สนใจ ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบกับบุคลิกภาพของสุนัข

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคคลที่เลี้ยงสุนัข ช่วงอายุ 16-58 ปีทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 209 คน เป็นเพศชายจำนวน 32 คน และเพศหญิงจำนวน 177 คน โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลนั้นต้องเลี้ยงสุนัขมาเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือนและปัจจุบันยังคงเลี้ยงอยู่

การเก็บกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกจากความสมัครใจโดยใช้การเก็บตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience sampling) โดยการสร้างแบบสอบถามออนไลน์แล้วจึงนำมาเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบวัด (Web base) และทำการเผยแพร่ข้อมูลการเก็บกลุ่มตัวอย่างไว้ในเว็บเพจบนสังคมออนไลน์ ได้แก่ กลุ่มคนเลี้ยงสุนัข หมาจ๋า และรถถัง รีทรีฟเวอร์ ซึ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับสิทธิชิงโชคป้ายหยอคอกของสุนัข (Dogs tag) มีรางวัลทั้งสิ้น 50 รางวัล โดยทางผู้วิจัยจะทำการจับฉลากผู้ที่ได้รับรางวัล และทำการจัดส่งป้ายหยอคอกของสุนัขภายในวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ส่วนเกณฑ์คัดกลุ่มตัวอย่างออกจากการวิจัยคือ ผู้ที่กรอกข้อมูลผิดพลาดหรือมีลักษณะไม่ตรงตามเงื่อนไข

โดยเป้าหมายการเก็บกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้เบื้องต้นคืออย่างน้อย 150 คน ไม่จำกัดเพศที่ตอบจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี โดยมีเงื่อนไขในการคัดออกที่นอกเหนือจากการตอบคำถามผิดจุดประสงค์ว่าบุคคลนั้นต้องเลี้ยงสุนัขมาเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือนและปัจจุบันยังคงเลี้ยงอยู่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีมาตรวัด จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย

1. มาตรวัดบุคลิกภาพ Big Five Inventory (BFI) ที่พัฒนามาจากของ John, O. P., & Srivastava, S. (1999)
2. มาตรวัดบุคลิกภาพของสุนัข Dogs Personality Questionnaire (DPQ) ของ Amanda Claire Jones (2008)

3. มาตรฐานวัดสุขภาวะ The Oxford Happiness Questionnaire ของ Peter Hills, Michael Argyle (2001)

โดยเครื่องมือที่ใช้มีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. มาตรฐานวัดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ (Big Five Inventory)

เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ Big Five Inventory (BFI) ที่ผู้วิจัยได้นำมาตรวจวัดของ John, O. P., & Srivastava, S. (1999) มาทำการแปลซึ่งเป็นมาตรฐานที่ใช้หาบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบของผู้เลี้ยงสุนัขโดยทางผู้วิจัยได้นำมิติตัวแปรของมาตรฐานมาใช้เพียง 2 มิติ ได้แก่ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) และ บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง (Extraversion) จำนวนทั้งหมด 16 ข้อ จากแบบวัดเดิมที่มีทั้งหมด 5 มิติ รวมจำนวน 44 ข้อ

1.1 ลักษณะของมาตรฐานวัด

มาตรฐานวัดแบบรายงานด้วยตนเอง (Self-report) จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 2 มิติ

ดังนี้

1) บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ในอารมณ์

ได้แก่ข้อกระทงที่ 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 รวมเป็นจำนวน 8 ข้อ

2) บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง

ได้แก่ข้อกระทงที่ 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 18 รวมเป็นจำนวน 8 ข้อ

1.1.1 โครงสร้างของมาตรฐานวัด

มาตรฐานวัดนี้ผู้วิจัยนำมามิติตัวแปรมาใช้เพียง 2 มิติ ได้แก่

1) บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง

มีการแบ่งย่อยออกเป็นมุมมองอีก 6 ลักษณะ ในด้านคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่

1.1 การชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness (sociable)) หมายถึงการชอบเข้าสังคมมีเพื่อนเยอะ มากกว่าการอยู่คนเดียว ไม่ชอบความเงิบ เช่น ชอบเอาตัวเองเข้าไปอยู่ในที่ที่มีคนเยอะ หลากหลาย และมีโอกาสเกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมได้ง่าย ทั้งความคิดหรือพฤติกรรม

1.2 การกล้าแสดงออก (Assertiveness (forceful)) หมายถึง ความกล้าในการแสดงออกมาซึ่งพฤติกรรมที่ตั้งใจไว้ ทั้งทางบวกและทางลบ เช่น หากมีคนมาแข่งแถวก็จะกล้าพูดออกมาเพื่อรักษาสิทธิของตนไว้

1.3 การชอบทำกิจกรรม (Activity (energetic)) หมายถึงความกระตือรือร้นที่จะทำพฤติกรรมที่เป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หรือ พฤติกรรมที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวของร่างกาย เช่น การไปงานเลี้ยงสังสรรค์ การเดินรำ เป็นต้น

1.4 การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement-seeking (adventurous)) หมายถึงการกระทำใดๆทั้งความคิดหรือพฤติกรรม เพื่อกระตุ้นความตื่นเต้นของตน เช่น การออกไปเที่ยว การเล่นกีฬาผาดโผน เป็นต้น

1.5 การมีอารมณ์เชิงบวก (Positive emotions (enthusiastic)) หมายถึง อารมณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความทุกข์ทั้งกายและใจ เช่น การมีอารมณ์ขัน

1.6 ความอบอุ่น (Warmth (outgoing)) หมายถึง ลักษณะที่ดูเป็นกันเอง เรียบง่าย ดึงดูดให้คนเข้ามา อบอุ่น

2) บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์

มีการแบ่งย่อยออกเป็นมุมมองอีก 6 ลักษณะ ในด้านคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่

2.1 ความวิตกกังวล (Anxiety (tense)) เช่น เป็นคนที่วิตกกังวลง่ายทำให้อารมณ์ไม่ค่อยคงที่ มีการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

2.2 ความโกรธ (Angry hostility (irritable)) หมายถึง อารมณ์ที่แปรปรวน ซ้ำหูดหงิด รู้สึกขุ่นเคืองใจ ซึ่งอาจจะสร้างความไม่พอใจให้กับคนรอบข้าง เช่น อารมณ์ไม่ดีแล้วหูดหงิดใส่คนอื่น เป็นต้น

2.3 ภาวะซึมเศร้า (Depression (not contented)) หมายถึงการมีอารมณ์หดหู่ เศร้าโศกเสียใจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งต่างๆ เช่น ร่างกายดูแย่งลง สุขภาพไม่ดี เป็นต้น

2.4 การคำนึงถึงแต่ตนเอง (Self-consciousness (shy)) หมายถึงการคิดถึงแต่ตนเอง ในเรื่องของความคิด เจตคติ การตัดสินใจ หรือ อารมณ์ที่จะใช้ตนเองเป็นที่ตั้ง

2.5 การหุนหันพลันแล่น (Impulsiveness (moody)) หมายถึงอารมณ์ที่ไม่คงที่เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ตัดสินใจเร็วโดยการใช้อารมณ์เป็นที่ตั้ง

2.6 ความไม่มั่นใจในตนเอง (Vulnerability (not self-confident)) เช่น ไม่กล้าที่จะตัดสินใจ หรือลงมือทำสิ่งต่างๆ มีความกลัวว่าสิ่งที่ทำลงไปนั้นอาจเกิดความผิดพลาด

1.1.2 การตอบมาตรวัดและการให้คะแนน

การตอบมาตรวัดที่ทางผู้วิจัยได้แปลมาจาก John, O. P., & Srivastava, S. (1999) นี้ข้อกระทงคำถามจะเป็นการเขียนบรรยายลักษณะบุคลิกภาพในด้านทั้งสอง ได้แก่ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าตรงกับตนเองมากน้อยเท่าใด จากการที่ผู้ตอบจะต้องประเมินเหตุการณ์ ความรู้สึก หรือความคิดต่างๆ ว่าอยู่ในระดับใดตามความรู้สึกรู้สึคนบุคคลแล้วตอบในมาตรประมาณค่า โดยใช้มาตรประมาณค่า (Likert scale) 5 ระดับ ได้แก่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอกๆกัน เห็นด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง

มีทั้งข้อความทางบวกและทางลบการให้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความ ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 เกณฑ์ในการให้คะแนนของมาตรวัดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ

คำตอบ	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอกๆกัน	3 คะแนน	3 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน

สำหรับข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบนั้น ดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดบุคลิกภาพแบบห้า

องค์ประกอบ

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ข้อ 1, 2, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 15, 16, 17, 18	ข้อ 3, 4, 9, 10, 13, 14
จำนวน 12 ข้อ	จำนวน 6 ข้อ

1.2 การประเมินคุณภาพของมาตรวัด

1.2.1 ขั้นตอนการพัฒนามาตรวัด

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำแบบวัดบุคลิกภาพ Big Five Inventory (BFI) ที่ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดของ John, O. P., & Srivastava, S. (1999) ซึ่งอยู่ภายใต้แนวคิดของ Goldberg และ Kilkowski (1985) โดยจุดประสงค์ในการพัฒนาแบบวัดนี้คือ เพื่อให้ได้มาซึ่งแบบวัดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบที่มีประสิทธิภาพ มีขอบเขตการใช้งานที่กว้าง และไม่จำเป็นต้องใช้แบบวัดอื่นที่มีข้อย่อยเพิ่ม โดยมีค่าความสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้านบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์เท่ากับ .87 และ บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองเท่ากับ .86 ส่วนด้านความตรงเชิงเหมือนระหว่างแบบวัด 3 ชนิด คือ Trait Descriptive Adjectives (TDA) (Goldberg, 1992), NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI) (Costa & McCrae, 1992), และ Big Five Inventory (BFI) (John et al., 1991) ดังที่แสดงในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 แสดงส่วนด้านความตรงเชิงเหมือน(corrected convergent validity correlations)ระหว่างแบบวัด 3 Trait Descriptive Adjectives(TDA)(Goldberg, 1992), NEO Five-Factor Inventory(NEO-FFI)(Costa & McCrae, 1992), และ Big Five Inventory(BFI)(John et al., 1991)

Measure	บุคลิกภาพ		ค่าเฉลี่ย ทั้งหมด 5 ด้าน
	แบบเปิดเผยตนเอง	แบบไม่มั่นคงทางอารมณ์	
BFI - TDA	.99	.82	.95
BFI – Neo-FFI	.87	.94	.95
TDA – NEO-FFI	.76	.76	.83
ค่าเฉลี่ย	.92	.86	.93

เมื่อผู้วิจัย นำแบบวัดนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 209 คน พบว่า มาตรฐานวัด BFI ในมิติ Extraversion และ Neuroticism มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ .720 และ .643 ตามลำดับ ค่า Corrected Item- Total Correlation(CITC) ของมิติ Extraversion อยู่ในช่วง .242 ถึง .518 และมิติ Neuroticism อยู่ในช่วง .104 ถึง .608

2. มาตรฐานวัดบุคลิกภาพของสุนัข

เครื่องมือวัดบุคลิกภาพของสุนัข Dogs Personality Questionnaire (DPQ) ที่ผู้วิจัยได้นำมาตรวจวัดของ Amanda Claire Jones (2008) มาทำการแปล มาตรฐานวัดนี้จะใช้วัดบุคลิกภาพของสุนัขโดยมีการแบ่งมิติบุคลิกภาพของสุนัขออกเป็นทั้งหมด 5 ด้าน คือ ด้านความกลัวของสุนัข (Fearfulness), ด้านความก้าวร้าวต่อมนุษย์ของสุนัข (Aggression towards People), ด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัข (Activity/Excitability), ด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรมของสุนัข (Responsiveness to Training), และด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัข (Aggression towards Animals)

2.1 ลักษณะของมาตรวัด

เป็นมาตรวัดแบบรายงานด้วยตนเอง ทั้งหมดจำนวน 90 ข้อ โดยจะมีการแบ่งเก็บ 2 ครั้ง คือ เก็บบุคลิกภาพของสุนัขที่เป็นไปตามความเป็นจริงที่เจ้าของเลี้ยงอยู่ (Realistic Dog's Personality) จำนวน 45 ข้อ กับ เก็บบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติที่ผู้เลี้ยงประสงค์ในสุนัขของตนมีลักษณะบุคลิกภาพเช่นนั้น (Ideal Dog's Personality) จำนวน 45 ข้อ ในลักษณะที่ลำดับคำถามต่อกัน เช่น ข้อ 1 เป็นคำถามบุคลิกภาพของสุนัขที่เป็นไปตามความเป็นจริง, ข้อ 1.1 เป็นคำถามบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติที่ผู้เลี้ยงประสงค์ในสุนัขของตนมีลักษณะบุคลิกภาพเช่นนั้น ตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 แสดงข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดบุคลิกภาพสุนัข

ด้านความกลัวของสุนัข		
	ในความเป็นจริง	ในอุดมคติ
ความกลัวต่อมนุษย์	1, 6, 27	1.1, 6.1, 27.1
ความกลัวต่อสิ่งที่ไม่ได้มาจาก ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	3, 11, 22	3.1, 11.1, 22.1
ความกลัวต่อสุนัขด้วยกัน	13, 21, 42	13.1, 21.1, 42.1
ความกลัวต่อการถูกควบคุม	16, 35, 44	16.1, 35.1, 44.1
ด้านความก้าวร้าวต่อมนุษย์ของสุนัข		
	ในความเป็นจริง	ในอุดมคติ
ความก้าวร้าวตามสภาพปกติ	7, 18, 40	7.1, 18.1, 40.1
ความก้าวร้าวจากสถานการณ์	25, 30, 36	25.1, 30.1, 36.1
ด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัข		
	ในความเป็นจริง	ในอุดมคติ
ความตื่นตัวของสุนัข	15, 31, 41	15.1, 31.1, 41.1

ความขี้เล่นของสุนัข	9, 17, 33	9.1, 17.1, 33.1
ความกระตือรือร้นที่จะเข้าทำกิจกรรม	4, 14, 24	4.1, 14.1, 24.1
ความสามารถด้านการเข้าหาเป็นเพื่อน	20, 26, 37	20.1, 26.1, 37.1
ด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรมของสุนัข		
	ในความเป็นจริง	ในอุดมคติ
ความสามารถในการฝึกฝน	29, 38, 43	29.1, 38.1, 43.1
ความสามารถในการควบคุมตน	5, 10, 32	5.1, 10.1, 32.1
ด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัข		
	ในความเป็นจริง	ในอุดมคติ
ความก้าวร้าวต่อสุนัขอื่น	2, 19, 34	2.1, 19.1, 34.1
สัญชาตญาณนักล่า	8, 23, 39	8.1, 23.1, 39.1
ความต้องการที่จะเหนือกว่าสุนัขอื่น	12, 28, 45	12.1, 28.1, 45.1

2.1.1 โครงสร้างของมาตรวัด

ในมาตรวัดนี้มีมิติหลักทั้งหมด 5 ด้าน คือ

1) ด้านความกลัวของสุนัข มีการแบ่งย่อยออกเป็นมุมมองอีก 4 ลักษณะ

- 1.1) ความกลัวต่อมนุษย์ (Fear of People) เช่น ไม่กล้าเข้าใกล้คน หรือ กลัวที่จะเข้าใกล้คนแปลกหน้า
- 1.2) ความกลัวต่อสิ่งที่ไม่ได้มาจากปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Nonsocial Fear) เช่น มีอาการซีวิตกกังวล อาจแสดงออกในอาการเบื่ออาหาร ตกใจกับเสียงหรือสิ่งแปลกปลอมที่ไม่มีชีวิต ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ยาก
- 1.3) ความกลัวต่อสุนัขด้วยกัน (Fear of Dogs) เช่น ไม่กล้าเข้าใกล้สุนัขแปลกหน้า หรือ เมื่อต้องเจอสุนัขอื่นก็จะหลบเลียงสายตาและท่าทาง

1.4) ความกลัวต่อการถูกควบคุม (Fear of Handling) เช่น สุนัขมีอาการกลัวเมื่อเวลาตัดเล็บ สุนัขมีอาการชดขึ้นเวลาจะล้าง

2) ด้านความก้าวร้าวต่อมนุษย์ของสุนัข มีการแบ่งย่อยออกเป็นมุมมองอีก 2 ลักษณะ

2.1) ความก้าวร้าวตามสภาพปกติ (General Aggression) หมายถึง พฤติกรรมก้าวร้าวใดๆ ที่สุนัขมีเป็นประจำอยู่แล้ว เช่น กัดคนแปลกหน้าทุกคนที่เข้ามาในบ้าน

2.2) ความก้าวร้าวจากสถานการณ์ (Situational Aggression) หมายถึง พฤติกรรมก้าวร้าวใดๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากสถานการณ์นำพา เช่น เมื่อถูกทำร้ายแล้วแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา การปกป้องอาหาร เป็นต้น

3) ด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัข มีการแบ่งย่อยออกเป็นมุมมองอีก 4 ลักษณะ

3.1) ความตื่นตัวของสุนัข (Excitability) หมายถึง สุนัขมีความต้องการที่จะหากิจกรรมใดๆ ทำตลอดเวลา ไม่ชอบการอยู่ว่างๆแบบสงบๆ เช่น กัดของใช้ในบ้านเล่น

3.2) ความขี้เล่นของสุนัข (Playfulness) หมายถึง ความชอบในการเล่นหรือทำกิจกรรมใดๆ ซึ่งรวมถึงระยะเวลาที่ใช้ในการเล่นด้วย เช่น ชอบเล่นของเล่นสุนัข

3.3) ความกระตือรือร้นที่จะเข้าทำกิจกรรม (Active Engagement) หมายถึง ระดับความเข้มข้นในการที่จะทำกิจกรรม ถ้าทำกิจกรรมโดยอยู่ที่ต้องทำให้สุด หรือ เสร็จตามความต้องการ เช่น กัดของจนกว่าจะพังเป็นชิ้นๆ

3.4) ความสามารถด้านการเข้าหาเป็นเพื่อน (Companionability) หมายถึง พฤติกรรมการเข้าหาคน เช่น เข้าหาเพื่อขอให้เล่นด้วย หรือ การอ่อน

4) ด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรมของสุนัข มีการแบ่งย่อยออกเป็นมุมมองอีก 2 ลักษณะ

4.1) ความสามารถในการฝึกฝน (Trainability) หมายถึง ระดับความสามารถในการฝึกฝนว่าสามารถฝึกอะไรได้บ้าง สามารถฝึกได้ไวขนาดไหน สามารถคงไว้ซึ่งสมาธิในการฝึกแค่ไหน หรือการตอบสนองต่อคำสั่งเช่น ไม่เมินต่อคำสั่ง เวลาสั่งให้วางของก็จะวางทันที

4.2) ความสามารถในการควบคุมตน (Controllability) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตัวสุนัขเองให้ทำตามคำสั่ง เช่น การคอยจนกว่าจะมีคำสั่งต่อไป เวลาเรียกแล้วจะมาหา ไม่หนีออกจากบ้าน

5) ด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัข มีการแบ่งย่อยออกเป็นมุมมองอีก 3 ลักษณะ

5.1) ความก้าวร้าวต่อสุนัขอื่น (Aggression towards Dogs) หมายถึง ความก้าวร้าวที่จะเกิดขึ้นเฉพาะกับสุนัขอื่นเท่านั้น เช่น มีท่าทางไม่เป็นมิตรกับสุนัขอื่น

5.2) สัญชาตญาณนักล่า (Prey Drive) หมายถึง สัญชาตญาณเดิมในการออกล่าเพื่อดำรงชีวิต เช่น พฤติกรรมการล่าเหยื่อ

5.3) ความต้องการที่จะเหนือกว่าสุนัขอื่น (Dominance over other Dogs) หมายถึง ความต้องการที่จะเหนือกว่าตัวอื่นในกลุ่ม เช่น พฤติกรรมหวงถิ่น ขับไล่สุนัขแปลกหน้า

2.1.2 การตอบมาตรวัดและการให้คะแนน

การตอบมาตรวัดที่ทางผู้วิจัยได้แปลมาจาก Amanda Claire Jones (2008) ข้อกระทงคำถามจะเป็นการเขียนบรรยายลักษณะบุคลิกภาพสุนัขในด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความกลัวของสุนัข, ด้านความก้าวร้าวต่อมนุษย์ของสุนัข, ด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัข, ด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรมของสุนัข, และด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัขจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าตรงกับตนเองมากน้อยเท่าใด จากการประเมินเหตุการณ์ ความรู้สึก หรือความคิดต่างๆ ว่าอยู่ในระดับใดตามความรับรู้ส่วนบุคคลแล้วตอบในมาตราประมาณค่า โดยใช้มาตราประมาณค่า(Likert scale) 5 ระดับ คือ ไม่ตรงอย่างยิ่ง, ค่อนข้างไม่ตรง, ตรงและไม่ตรงพอๆกัน, ค่อนข้างตรง และตรงที่สุดมีทั้งข้อความทางบวกและทางลบการให้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความ ดังแสดงในตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 เกณฑ์ในการให้คะแนนของมาตรวัดบุคลิกภาพของสุนัข

คำตอบ	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ไม่ตรงอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน
ค่อนข้างไม่ตรง	2 คะแนน	4 คะแนน
ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	3 คะแนน	3 คะแนน
ค่อนข้างตรง	4 คะแนน	2 คะแนน
ตรงที่สุด	5 คะแนน	1 คะแนน

สำหรับข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดบุคลิกภาพของสุนัขนั้น ดังแสดงในตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 แสดงข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดบุคลิกภาพของสุนัข

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ข้อ 2, 2.1, 3, 3.1, 5, 5.1, 6, 6.1, 7, 7.1, 8,	ข้อ 1, 1.1, 4, 4.1, 9, 9.1, 10, 10.1, 11,
8.1, 12, 12.1, 13, 13.1, 14, 14.1, 15, 15.1,	11.1, 18, 18.1, 19, 19.1, 22, 22.1, 26,
16, 16.1, 17, 17.1, 20, 20.1, 21, 21.1, 23,	26.1, 28, 28.1, 29, 29.1, 34, 34.1, 38,
23.1, 24, 24.1, 25, 25.1, 27, 27.1, 30, 30.1,	38.1, 41, 41.1
31, 31.1, 32, 32.1, 33, 33.1, 35, 35.1, 36,	
36.1, 37, 37.1, 39, 39.1, 40, 40.1, 42, 42.1,	
43, 43.1, 44, 44.1, 45, 45.1	
จำนวน 62 ข้อ	จำนวน 28 ข้อ

2.2 การประเมินคุณภาพของมาตรวัด

2.2.1 ขั้นตอนการพัฒนามาตรวัด

ผู้วิจัยแปล มาตรวัด DOG PERSONALITY QUESTIONNAIRE (DPQ) แบบ short item จำนวน 45 ข้อคำถาม ประกอบด้วย 5 มิติ พบว่าในแต่ละมิติมีค่าความเที่ยง (Reliability) ดังนี้ มิติ Fearfulness เท่ากับ .838 มิติ Aggression towards People เท่ากับ .742 มิติ Activity/Excitability เท่ากับ .728 มิติ Responsiveness to Training เท่ากับ .771 และมิติ Aggression towards Animals เท่ากับ .748 และมาตรวัดนี้มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ .695 ผู้วิจัยมีการตัดข้อคำถามออกโดยพิจารณาค่า Corrected Item- Total Correlation(CITC) โดยมีเกณฑ์ว่า 1. หากค่าCITC มีค่าติดลบไม่ว่าจะเป็นการดึงข้อคำถามของบุคลิกลักษณะนั้นตามความเป็นจริงหรืออุดมคติ ผู้วิจัยจะทำการตัดออกทันที 2.ค่าCITC ที่มีค่าต่ำกว่า.2 ผู้วิจัยจะทำการพิจารณาเป็นรายข้อไปซึ่งถ้าหากตัดแล้วส่งผลต่อค่า Cronbach's Alpha ของบุคลิกลักษณะนั้นตามความเป็นจริงหรืออุดมคติในแบบที่มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นมา ผู้วิจัยจะทำการตัดข้อนั้น แต่หากเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยผู้วิจัยก็จะคงข้อคำถามนั้นไว้

2.2.2.การหาคุณภาพของมาตรวัด

เมื่อผู้วิจัย นำแบบวัดนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 209 คน พบว่า มาตรวัด DOG PERSONALITY QUESTIONNAIRE (DPQ) มีค่า Cronbach's Alpha รวมทั้งมาตรวัดทั้งด้านบุคลิกลักษณะของสุนัขตามความเป็นจริง และด้านบุคลิกลักษณะของสุนัขตามอุดมคติเท่ากับ .796 ซึ่งแต่ละมิติ มีค่า Cronbach's Alpha ดังนี้ มิติ บุคลิกลักษณะของสุนัขด้านความกลัวในความเป็นจริง เท่ากับ .742 มิติ บุคลิกลักษณะของสุนัขด้านความกลัวในอุดมคติ เท่ากับ .813 มิติ บุคลิกลักษณะของสุนัขด้านความก้าวร้าวต่อมนุษย์ในความเป็นจริง เท่ากับ .740 มิติบุคลิกลักษณะของสุนัขด้านความก้าวร้าวต่อมนุษย์ในอุดมคติ เท่ากับ .705 มิติบุคลิกลักษณะของสุนัขด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัวในความเป็นจริง เท่ากับ .661 มิติ บุคลิกลักษณะของสุนัขด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัวในอุดมคติ เท่ากับ .565 มิติบุคลิกลักษณะของสุนัขด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรมในความเป็นจริง เท่ากับ .620 มิติ บุคลิกลักษณะของสุนัขด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรมในอุดมคติ เท่ากับ .608 มิติ บุคลิกลักษณะของสุนัขด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่นตามความเป็นจริง เท่ากับ .663 และมิติบุคลิกลักษณะของสุนัขด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่นในอุดมคติ เท่ากับ .652 และพบว่า ในแต่ละมิติ มีค่า Corrected Item- Total Correlation ดังนี้ มิติบุคลิกลักษณะของสุนัขด้านความกลัวในความเป็นจริงและในอุดมคติอยู่ในช่วง .217 ถึง .614 และ .192 ถึง .748 ตามลำดับ มิติบุคลิกลักษณะของสุนัขด้านความก้าวร้าวต่อมนุษย์ในความเป็นจริงและในอุดมคติอยู่ในช่วง .287 ถึง .630 และ -.059 ถึง .623 ตามลำดับ มิติบุคลิกลักษณะของสุนัขด้านการทำกิจกรรมและความตื่นตัวในความเป็นจริงและในอุดมคติอยู่ในช่วง .224 ถึง .509 และ .252 ถึง .385 ตามลำดับ มิติ

บุคลิกภาพของสุนัขด้านการตอบสนองต่อการฝึกอบรมในความเป็นจริงและในอุดมคติมีค่า เท่ากับ .454 และ .437 ตามลำดับ มิติบุคลิกภาพของสุนัขด้านการรุกรานต่อสัตว์อื่นในความเป็นจริงและในอุดมคติอยู่ในช่วง .251 ถึง .568 และ .030 ถึง .558 ตามลำดับ

3. มาตรการวัดสุขภาวะ

เครื่องมือวัดสุขภาวะ The Oxford Happiness Questionnaire(OHQ)ของ Peter Hills, Michael Argyle (2001) ได้รับการพัฒนามาจาก The Oxford Happiness Inventory(OHI) ของ Argyle, Martin, & Crossland (1989) ออกมาในรูปแบบของแบบฟอร์มอย่างสั้น มาทำการแปล เพื่อวัดหาระดับสุขภาวะของผู้เลี้ยง

3.1 ลักษณะของมาตรวัด

มาตรวัดแบบรายงานด้วยตนเอง จำนวนทั้งสิ้น 8 ข้อ ซึ่งทั้งหมดเป็นแบบ Likert scale 6 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยเล็กน้อย ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย ไม่เห็นด้วยปานกลาง และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.1.1 โครงสร้างของมาตรวัด

สุขภาวะวัดความสุขโดยรวมของผู้ตอบโดยค่าคะแนนนอกจากจะวัดความสุขโดยรวมแล้ว จะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่น โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง ความพึงพอใจในชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง การตั้งเป้าหมายในชีวิต การเห็นคุณค่าในชีวิต และมีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ และความไม่มั่นคงในสภาพจิต

3.1.2 การตอบแบบวัดและการให้คะแนน

การตอบแบบวัดที่ทางผู้วิจัยได้แปลมาจาก Peter Hills, Michael Argyle (2001) นี้ข้อกระทงคำถามจะเป็นการเขียนบรรยาย โดยที่ผู้ตอบจะต้องประเมินเหตุการณ์ ความรู้สึก หรือความคิดต่างๆ ว่าอยู่ในระดับใดตามความรับรู้ส่วนบุคคลแล้วตอบในมาตราประมาณค่า (Likert scale) 6 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยเล็กน้อย ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย ไม่เห็นด้วยปานกลาง และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีทั้งข้อความทางบวกและทางลบการให้คะแนนขึ้นอยู่กับ

ข้อความ ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เกณฑ์ในการให้คะแนนของมาตรวัดสุขภาวะ

คำตอบ	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	6 คะแนน
ไม่เห็นด้วยปานกลาง	2 คะแนน	5 คะแนน
ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย	3 คะแนน	4 คะแนน
เห็นด้วยเล็กน้อย	4 คะแนน	3 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	5 คะแนน	2 คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	6 คะแนน	1 คะแนน

สำหรับข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดสุขภาวะ นั้น ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงข้อความทางบวกและข้อความทางลบของมาตรวัดสุขภาวะ

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ข้อ 2, 3, 5, 6, 7	ข้อ 1, 4, 8
จำนวน 5 ข้อ	จำนวน 3 ข้อ

3.2 การประเมินคุณภาพของมาตรวัด

3.2.1 ขั้นตอนการการสร้างมาตรวัด

ผู้วิจัยแปล มาตรวัด The Oxford Happiness Questionnaire (OHQ) สร้างโดย Peter Hills & Michael Argyle (2001) เพื่อวัดสุขภาวะ(well-being) โดยเลือกเฉพาะ ชุดข้อคำถามแบบ Short scales จำนวน 8 ข้อคำถาม ซึ่งมีค่าความเที่ยง(Reliability) เท่ากับ .91 และตรวจสอบความสอดคล้องภายในด้วยวิธี แบ่งกลุ่มระหว่างที่มีคะแนนสูงและต่ำ โดย Peter Hills & Michael Argyle กล่าวไว้ว่ามีนัยสำคัญอย่างมาก, $p < .001$

3.2.2. การหาคุณภาพของมาตราวัด

เมื่อผู้วิจัย นำแบบวัดนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 209 คน พบว่า มาตราวัดสุขภาวะ The Oxford Happiness Questionnaire (OHQ) มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ .730 และ ค่า Corrected Item- Total Correlation อยู่ในช่วง .319 ถึง .523 ดังนั้นมาตราวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายใน ทำให้ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ใกล้เคียงกับความเชื่อมั่นที่แท้จริงของเครื่องมืองานวิจัย

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างด้วย 2 วิธีการ คือ

- 1) การขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ (Web-based) ผ่านทางเครือข่ายสังคมบนอินเทอร์เน็ต แบบเป็นรายบุคคล โดยการส่งแบบสอบถามผ่านทางกล่องข้อความของแอปพลิเคชันเฟสบุ๊ก
- 2) การขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ (Web-based) ผ่านทางเครือข่ายสังคมบนอินเทอร์เน็ต แบบตามความสนใจเข้าร่วม โดยการเผยแพร่ข้อมูลการเก็บกลุ่มตัวอย่างผ่านทางหน้าเพจที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่เล็งสุ่มได้แก่ กลุ่มคนเล็งสุ่ม หม่าจ๋า และขอความร่วมมือจากเจ้าของเพจของสุ่มให้ช่วยทำกาเผยแพร่ ได้แก่ รถถัง รีทรีฟเวอร์

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยการเก็บตัวอย่างโดยขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้ทำแบบสอบถาม เป็นการเก็บกลุ่มตัวอย่างด้วยรูปแบบตามความสะดวก (Convenience sampling) ซึ่งเก็บข้อมูลจากบุคคลที่เล็งสุ่มได้จำนวนทั้งสิ้น 228 คน

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยแจ้งรายละเอียดการเข้าร่วมการวิจัย เงื่อนไขในการเข้าร่วมการวิจัย อธิบายขั้นตอนการทำมาตราวัดและชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยเกี่ยวกับมาตราวัดว่ามีเนื้อหาด้านการวัดบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ สุขภาวะ และบุคลิกภาพของสุ่มทั้งสองรูปแบบ ได้แก่ บุคลิกภาพของสุ่มที่เล็งอยู่ในปัจจุบัน และบุคลิกภาพของสุ่มในอดีต ซึ่งการตอบแบบวัดในแต่ละข้อนั้นจะเป็นการให้คะแนนความคิดเห็น โดยใช้เวลาในการทำมาตราวัดประมาณ 15-20 นาที ซึ่งในการทำมาตราวัดครั้งนี้ได้มีการลุ้นรับป้ายห้อยคอสุ่ม มีรางวัลทั้งสิ้น 50 รางวัล โดยทางผู้วิจัยจะทำการจับฉลากผู้ที่ได้รับรางวัล และทำการจัดส่งป้ายห้อยคอสุ่ม

ภายในวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 นอกจากนี้ยังได้แจ้งเรื่องความปลอดภัยในการเก็บข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยไว้เป็นความลับ

ขั้นตอนที่ 4 ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมการวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 ผู้วิจัยทำการคัดเลือกแบบวัดมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป ซึ่งได้ทั้งหมด 209 คน และได้คัดแบบวัดที่ไม่สมบูรณ์ออก ได้แก่ แบบวัดที่กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะไม่ตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 6 ทำการส่งทำป้ายห้อยคอสุนัขตามรูปแบบที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยกำหนดไว้ และทำการจัดส่งป้ายห้อยคอสุนัขภายในวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2559

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เช่น เพศของผู้เลี้ยง อายุของผู้เลี้ยง เพศของสุนัข อายุของสุนัข และระยะเวลาการเลี้ยงดูสุนัข เป็นต้น ด้วยการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ฐานนิยม (Mode) ค่ามากที่สุด-น้อยที่สุด (Max-Min) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นต้น โดยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์
2. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient) เพื่อวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยการใส่ตัวแปรอิสระเข้าสมการทุกตัวพร้อมกัน (Enter) ในการตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของตัวแปรนั้น

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้จำแนกผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลเบื้องต้น ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน และสรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานการวิจัย โดยเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

- 1.1 รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง
- 1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติบรรยาย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

2.1 สมมติฐานที่ 1

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1.1 รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาตัวแปรบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ (Big Five) บุคลิกภาพของสุนัข (Dog Personality) และสุขภาพ (Well-being) การเก็บข้อมูลใช้การเก็บแบบวัดผ่านทางออนไลน์ ผู้วิจัยได้กระจายส่งแบบวัดหลากหลายช่องทาง ทั้งการส่งข้อมูลโดยตรงให้คนรู้จักที่เลี้ยงสุนัข และเผยแพร่ตามเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับสุนัข โดยได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 228 คน แต่มีผู้ที่กรอกข้อมูลผิดพลาดจำนวน 19 คน ได้แก่ จำนวน 1 คนกรอกข้อมูลในช่องอายุเป็นชื่อนามสกุล จำนวน 2 คนกรอกอายุผิดเป็น 2 ปี จำนวน 2 คนที่ปัจจุบันไม่ได้เลี้ยงสุนัข จำนวน 14 คนมีช่วงเวลากการเลี้ยงดูสุนัขไม่ถึง 6 เดือนซึ่งไม่ตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด ผู้วิจัยจึงตัดข้อมูลดังกล่าวออกไม่ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงมีทั้งหมด 209 คน

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติบรรยาย (Descriptive statistics)

จากการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 32 คน (ร้อยละ 15.3) เป็นเพศหญิง จำนวน 177 คน (ร้อยละ 84.7) เลี้ยงสุนัขตัวผู้ จำนวน 128 ตัว (ร้อยละ 61.2) ตัวเมีย จำนวน 81 ตัว (ร้อยละ 38.8) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลทางด้านคุณสมบัติทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (N = 209)

ข้อมูลคุณสมบัติประชากร	จำนวน	ร้อยละ
เพศผู้เลี้ยง		
ชาย	32	15.3
หญิง	177	84.7
รวม	209	100
เพศของสุนัข		
ตัวผู้	128	61.2
ตัวเมีย	81	38.8
รวม	209	100

จากการใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูล

พบว่า ตัวแปรสุขภาวะมีค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($M = 36.24$, $SD = 5.65$)

ในส่วนของตัวแปรบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ พบว่าบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองมีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุด ($M = 26.47$, $SD = 4.47$) และบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์มีค่าเฉลี่ย ($M = 21.79$, $SD = 4.06$)

ในส่วนของตัวแปรบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติ พบว่าบุคลิกภาพของสุนัขด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัวมีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุด ($M = 27.17$, $SD = 3.54$) รองลงมาคือบุคลิกภาพของสุนัขด้านความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่นมี ($M = 18.72$, $SD = 5.33$) บุคลิกภาพของสุนัขด้านการตอบสนองต่อการฝึก ($M = 16.91$, $SD = 2.57$) บุคลิกภาพของสุนัขด้านความกลัว ($M = 14.32$, $SD = 5.49$) ตามลำดับ ส่วนบุคลิกภาพของสุนัขด้านความก้าวร้าวต่อคนค่ามัชฌิมเลขคณิตต่ำสุด ($M = 12.53$, $SD = 4.67$)

สำหรับตัวแปรบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบัน พบว่าบุคลิกภาพของสุนัขด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัวมีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุด ($M = 26.22$, $SD = 4.27$) รองลงมาคือบุคลิกภาพของสุนัขด้านความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่น ($M = 26.10$, $SD = 6.37$) บุคลิกภาพของสุนัขด้านความกลัว ($M = 17.29$, $SD = 5.70$) บุคลิกภาพของสุนัขด้านความก้าวร้าวต่อคน ($M = 16.18$, $SD = 5.53$) ตามลำดับ ส่วนบุคลิกภาพของสุนัขด้านการตอบสนองต่อการฝึกมีค่ามัชฌิมเลขคณิตต่ำสุด ($M = 12.78$, $SD = 3.60$) ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรในการวิจัย (N=209)

ตัวแปร	Mean	SD
สุขภาวะ	36.24	5.65
บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ		
บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์	21.79	4.06
บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง	26.47	4.47
บุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติ		
ความกลัวของสุนัข	14.32	5.49
ความก้าวร้าวต่อคน	12.53	4.67
การทำกิจกรรมและการตื่นตัว	27.17	3.54
การตอบสนองต่อการฝึก	16.91	2.57
ความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่น	18.72	5.33
บุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบัน		
ความกลัวของสุนัข	17.29	5.70
ความก้าวร้าวต่อคน	16.18	5.53
การทำกิจกรรมและการตื่นตัว	26.22	4.27
การตอบสนองต่อการฝึก	12.78	3.60
ความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่น	26.10	6.37

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ของตัวแปรบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ (Big Five) บุคลิกภาพของสุนัข (The Dog Personality Questionnaire) และสุขภาวะ (Well-being) โดยแสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4

จากผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ดังตารางที่ 4 พบว่า

สุขภาวะของผู้เลี้ยงสุนัขมีสหสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์โดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $-.639$ ($p < .01$, สองหาง) และมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.478$ ($p < .01$, สองหาง)

สุขภาวะของผู้เลี้ยงสุนัขมีสหสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติทางด้านความก้าวร้าวต่อคน และความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่นโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $-.144$ ($p < .05$, สองหาง) และ $-.179$ ($p < .01$, สองหาง) ตามลำดับ

สุขภาวะของผู้เลี้ยงสุนัขมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติทางการทำกิจกรรมและการตื่นตัว และการตอบสนองต่อการฝึกโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.274$ ($p < .01$, สองหาง) และ $.188$ ($p < .01$, สองหาง) ตามลำดับ

สุขภาวะของผู้เลี้ยงสุนัขมีสหสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันทางด้านความกลัวของสุนัขโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $-.190$ ($p < .01$, สองหาง)

สุขภาวะของผู้เลี้ยงสุนัขมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันทางการทำกิจกรรมและการตื่นตัว และการตอบสนองต่อการฝึกโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.245$ ($p < .01$, สองหาง) และ $.333$ ($p < .01$, สองหาง) ตามลำดับ

บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์มีสหสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติทางการทำกิจกรรมและการตื่นตัว และการตอบสนองต่อการฝึกโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $-.242$ ($p < .01$, สองหาง) และ $-.215$ ($p < .01$, สองหาง) ตามลำดับ

บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติทางด้านความกลัวของสุนัข, ความก้าวร้าวต่อคน และความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่นโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.278$ ($p < .01$, สองหาง), $.285$ ($p < .01$, สองหาง) และ $.292$ ($p < .01$, สองหาง) ตามลำดับ

บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์มีสหสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันทางการทำกิจกรรมและการตื่นตัว และการตอบสนองต่อการฝึกโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $-.204$ ($p < .01$, สองหาง) และ $-.267$ ($p < .05$, สองหาง) ตามลำดับ

บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันทางด้านความกลัวของสุนัขโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .269 ($p < .01$, สองหาง)

บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติทางด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัวโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .192 ($p < .01$, สองหาง)

บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันทางด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัว และการตอบสนองต่อการฝึกโดยมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .268 ($p < .01$, สองหาง) และ .291 ($p < .01$, สองหาง) ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีใส่ตัวแปรอิสระเข้าสมการทุกตัวพร้อมกัน (enter) ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ทั้ง 2 สมมติฐาน

ซึ่งในข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์สถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis) ผู้วิจัยทำการทดสอบภาวะการเป็นเส้นตรงเดียวกัน (Multicollinearity) ที่เป็นข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติของการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยการตรวจสอบค่าความคงทน (tolerance) และปัจจัยการพองของความแปรปรวน (variance inflation factor หรือ VIF) ตามแบบของ Hair, Black, Babin, และ Anderson (2010) จากเกณฑ์ที่พิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนยินยอมมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .10 และปัจจัยความแปรปรวนเพื่อมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 โดยพบว่าตัวแปรตามทุกตัว ไม่ละเมิดข้อตกลงดังกล่าว แสดงดังตารางที่ 4 ถึง ตารางที่ 10

สมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติมีสหสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาวะ

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมีตัวแปรอิสระคือ ผลต่างระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติทั้ง 5 มิติร่วมกันทำนายตัวแปรสุขภาวะ ด้วยการเลือกตัวแปรเข้าสมการพร้อมกันเพียงขั้นตอนเดียว(enter) ตามกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายสุขภาวะที่ดี ด้วยวิธีใส่ตัวแปรอิสระทุกตัว (N = 209)

ตัวแปรอิสระ	B	SE _B	β	t	Collinearity Statistics	
					Tolerance	VIF
(ค่าคงที่)	36.982	.560		66.057		
ความแตกต่างด้านความกลัวของสุนัข	-.012	.011	-.078	-1.081	.882	1.134
ความแตกต่างด้านความก้าวร้าวต่อคน	.006	.007	.081	.6820	.467	2.142
ความแตกต่างด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัว	-.003	.018	-.014	-.194	.893	1.120
ความแตกต่างด้านการตอบสนองต่อการฝึก	-.100	.028	-.261*	-3.552	.844	1.185
ความแตกต่างด้านความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่น	.004	.004	.116	1.224	.510	1.960

หมายเหตุ * $p < .01$, $R = .272$, $R^2 = .074$, $F(4,209) = 3.256$

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าความแตกต่างของบุคลิกภาพสุนัขระหว่างสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับสุนัขในอดีตทั้ง 5 มิติสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรสุขภาวะได้ ซึ่งมีความสามารถทำนายได้ร้อยละ 7.4 ($R^2 = .074$, $p < .01$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปร (Standard regression coefficient, β) ทำให้สามารถเขียนสมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐานดังต่อไปนี้

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z^{\wedge}_W = -0.078Z^{\wedge}_{DF} + 0.081Z^{\wedge}_{DAP} - 0.014Z^{\wedge}_{DA} - 0.261Z^{\wedge}_{DR} + 0.116Z^{\wedge}_{DAA}$$

* $p < .01$

จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานหรือนำหนักในการทำนายสุขภาวะ ($Z^{\wedge}_W$) พบว่ามีเพียงความแตกต่างด้านกาตอบสนองต่อการฝึก ($Z^{\wedge}_{DR}$) ที่มีอิทธิพลต่อการทำนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -0.260$, $p < .01$) ส่วนความแตกต่างทางด้านอื่นๆนั้นไม่ส่งผลต่อการทำนาย

จึงกล่าวได้ว่าหากยังมีความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติทางการตอบสนองต่อการฝึกมีปริมาณมาก จะสามารถส่งผลทำนายสุขภาพในทิศทางลบหรือทำให้ลดลง ซึ่งผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานที่ 1

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เพิ่มเติม

เพิ่มเติมส่วนที่ 1

เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของผู้เลี้ยง 2 มิติ ได้แก่ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง (Extraversion) ว่ามีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของสุนัขทั้ง 5 มิติหรือไม่ ถ้าพบว่ามีความสัมพันธ์กันแล้วมีความสัมพันธ์ในรูปแบบใด

บุคลิกที่ 1 บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองสามารถทำนายความกลัวของสุนัขได้หรือไม่

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมีตัวแปรอิสระคือ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองร่วมกันทำนายตัวแปรบุคลิกภาพของสุนัขด้านความกลัวของสุนัข ด้วยการเลือกตัวแปรเข้าสมการพร้อมกันเพียงขั้นตอนเดียว(enter) ตามกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายบุคลิกภาพของสุนัขด้านความกลัวของสุนัข (N = 209)

ตัวแปรอิสระ	B	SE _B	β	t	Collinearity Statistics	
					Tolerance	SE
(ค่าคงที่)	-2.308	3.759	-	-.614		
บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์	.048	.097	.355**	4.931	.835	1.198
บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง	.233	.088	.190*	2.638	.835	1.198

หมายเหตุ ** $p < .001$, * $p < .01$, $R = .328$, $R^2 = .107$, $F(2,208) = 12.400$

จากตารางที่ 6 พบว่า บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรบุคลิกภาพความกลัวของสุนัขได้ ซึ่งมีความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 10.7 ($R^2 = .107$, $p < .01$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปร (B) สามารถเขียนสมการการทำนายในรูปแบบคะแนนดิบของความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดังนี้
สมการทำนายในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Z^{\wedge}_F = -2.308 + 0.048Z^{\wedge}_N^{**} + 0.233Z^{\wedge}_E^{*}$$

** $p < .001$, * $p < .01$

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปร (Standard regression coefficient, β) ทำให้สามารถเขียนสมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐานของการฟื้นฟูพลังใจได้ดังต่อไปนี้

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z^{\wedge}_{AP} = 0.355Z^{\wedge}_{N} + 0.190Z^{\wedge}_{E}$$

** $p < .001$, * $p < .01$

จากสมการทำนายการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการทำนายบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัข ด้วยวิธีใส่ตัวแปรอิสระเข้าสมการทุกตัวพร้อมกัน สามารถแปลความหมายได้ดังนี้

เมื่อคะแนนมาตรฐานของตัวแปรบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้คะแนนมาตรฐานของบุคลิกความกลัวของสุนัขเพิ่มขึ้น 0.355 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมตัวแปรตัวอื่นในสมการให้คงที่ และเมื่อคะแนนมาตรฐานของตัวแปรบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองเพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้คะแนนมาตรฐานของบุคลิกความกลัวของสุนัขเพิ่มขึ้น 0.190 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นในสมการให้คงที่

จากสมการค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานหรือน้ำหนักในการทำนายบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัข ($Z^{\wedge}_{AP}$) พบว่า บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ ($Z^{\wedge}_{N}$) มีอิทธิพลต่อการทำนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .355, p < .001$) ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของความรู้สึกซาบซึ้งชอบคุณ ($Z^{\wedge}_{E}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .190, p < .01$) จึงกล่าวได้ว่าตัวแปรบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์มีแนวโน้มที่จะเลือกบุคลิกบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัขมากกว่าคนที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง

ดังนั้นบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองจึงสามารถทำนายบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัขได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางบวกทั้งทั้งสองตัวแปร

บุคคลิกที่ 2 บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองสามารถร่วมกันทำนาย บุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัขได้หรือไม่

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมีตัวแปรอิสระคือ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และ บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองร่วมกันทำนายตัวแปรบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัข ด้วยการเลือกตัวแปรเข้าสมการพร้อมกันเพียงขั้นตอนเดียว(enter) ตามกรอบแนวคิดการวิจัยแสดงผลการวิเคราะห์ดัง ตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายบุคลิก ความก้าวร้าวต่อคนของสุนัข (N = 209)

ตัวแปรอิสระ	B	SE _B	β	t	Collinearity Statistics	
					Tolerance	SE
(ค่าคงที่)	-.430	3.212	-	-.134		
บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์	.400	.083	.347**	4.804	.835	1.198
บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง	.161	.075	.154*	2.129	.835	1.198

หมายเหตุ **p < .001, *p < .05, R = .318, R² = .101, F(2,208) = 11.557

จากตารางที่ 7 พบว่า บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง สามารถร่วมกันทำนายตัวแปรบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัขได้ซึ่งมีความสามารถในการทำนายได้ ร้อยละ 10.1 (R² = .101, p < .05) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปร (B) สามารถ เขียนสมการการทำนายในรูปแบบคะแนนดิบของความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดังนี้

$$Z_{AP}^{\wedge} = -.430 + 0.400Z_N^{\wedge} + 0.161Z_E^{\wedge}$$

**p < .001, *p < .05

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปร (Standard regression coefficient, β) ทำให้สามารถเขียนสมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐานของการฟื้นฟูพลังได้ ดังต่อไปนี้

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{AP}^{\wedge} = 0.347Z_N^{\wedge} + 0.154Z_E^{\wedge}$$

**p < .001, *p < .05

จากสมการทำนายการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการทำนายบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของ สุนัข ด้วยวิธีใส่ตัวแปรอิสระเข้าสมการทุกตัวพร้อมกัน สามารถแปลความหมายได้ดังนี้

เมื่อคะแนนมาตรฐานของตัวแปรบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้คะแนนมาตรฐานของบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัขเพิ่มขึ้น 0.347 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมตัวแปรตัวอื่นในสมการให้คงที่ และเมื่อคะแนนมาตรฐานของตัวแปรบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองเพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้คะแนนมาตรฐานของบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัขเพิ่มขึ้น 0.154 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นในสมการให้คงที่

จากสมการค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานหรือน้ำหนักในการทำนายบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัข ($Z^{\wedge}_{AP}$) พบว่า บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ ($Z^{\wedge}_{N}$) มีอิทธิพลต่อการทำนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .347, p < .001$) ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของความรู้สึกซาบซึ้งขอบคุณ ($Z^{\wedge}_{E}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .154, p < .05$) จึงกล่าวได้ว่าตัวแปรบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์มีแนวโน้มที่จะเลือกบุคลิกบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัขมากกว่าคนที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง

ดังนั้นบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองจึงสามารถทำนายบุคลิกความก้าวร้าวต่อคนของสุนัขได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางบวกทั้งทั้งสองตัวแปร

บุคลิกที่ 3 บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองสามารถร่วมกันทำนาย บุคลิกการทำการกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัขได้หรือไม่

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมีตัวแปรอิสระคือ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และ บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองร่วมกันทำนายตัวแปรบุคลิกการทำการกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัข ด้วยการเลือกตัวแปรเข้าสมการพร้อมกันเพียงขั้นตอนเดียว(enter) ตามกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงผลการ วิเคราะห์ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายบุคลิกการ ทำกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัข (N = 209)

ตัวแปรอิสระ	B	SE _B	β	t	Collinearity Statistics	
					Tolerance	SE
(ค่าคงที่)	28.540	2.477	-	11.520		
บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์	-.171	.064	-1.96*	-2.668	.835	1.198
บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง	.089	.058	.113	1.530	.835	1.198

หมายเหตุ * $p < .01$, $R = .263$, $R^2 = .069$, $F(2,208) = 7.647$

จากตารางที่ 8 พบว่า บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง สามารถร่วมกันทำนายตัวแปรบุคลิกการทำการกิจกรรมและความตื่นตัวของสุนัขได้ซึ่งมีความสามารถในการ ทำนายได้ร้อยละ 6.9 ($R^2 = .069$, $p < .01$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปร (Standard regression coefficient, β) ทำให้สามารถเขียนสมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐานดังต่อไปนี้
สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z^{\wedge}_{AE} = -0.196Z^{\wedge}_N + 0.113Z^{\wedge}_E$$

* $p < .01$

จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานหรือน้ำหนักในการทำนายบุคลิกการทำการกิจกรรมและ ความตื่นตัวของสุนัข ($Z^{\wedge}_{AE}$) พบว่าบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ ($Z^{\wedge}_N$) มีอิทธิพลต่อการทำนาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.196$, $p < .01$) ส่วนบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง ($Z^{\wedge}_E$) ไม่มีนัยสำคัญ จึงไม่ส่งผลต่อการทำนายบุคลิกการตอบสนองต่อการทำการกิจกรรมและความตื่นตัว

จึงกล่าวได้ว่าคนที่บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์มีแนวโน้มที่จะเลือกสุนัขที่มีการตอบสนอง ต่อการทำการกิจกรรมและความตื่นตัวในทิศทางลบ

บุคลิกที่ 4 บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองสามารถร่วมกันทำนาย บุคลิกการตอบสนองต่อการฝึกของสุนัขได้หรือไม่

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมีตัวแปรอิสระคือ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และ บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองร่วมกันทำนายตัวแปรบุคลิกการตอบสนองต่อการฝึกของสุนัข ด้วยการเลือก ตัวแปรเข้าสมการพร้อมกันเพียงขั้นตอนเดียว(enter) ตามกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงผลการวิเคราะห์ดัง ตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายบุคลิกการตอบสนองต่อการฝึกของสุนัข (N = 209)

ตัวแปรอิสระ	B	SE _B	β	t	Collinearity Statistics	
					Tolerance	SE
(ค่าคงที่)	20.446	1.821	-	11.203		
บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์	-.143	.047	-.226*	-3.039	.835	1.198
บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง	-.015	.043	-.027	-.362	.835	1.198

หมายเหตุ * $p < .01$, $R = .271$, $R^2 = .047$, $F(2,208) = 5.072$

จากตารางที่ 9 พบว่า บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรบุคลิกการตอบสนองต่อการฝึกของสุนัขได้ซึ่งมีความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 4.7 ($R^2 = .047$, $p < .01$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปร (Standard regression coefficient, β) ทำให้สามารถเขียนสมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐานของการฟื้นฟูพลังได้ดังต่อไปนี้

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z^{\wedge}_R = -0.2264^{\wedge}_N - 0.027Z^{\wedge}_E$$

* $p < .01$

จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานหรือน้ำหนักในการทำนายบุคลิกการตอบสนองต่อการฝึกของสุนัข ($Z^{\wedge}_R$) พบว่าบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ ($Z^{\wedge}_N$) มีอิทธิพลต่อการทำนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.226$, $p < .01$) ส่วนบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง ($Z^{\wedge}_E$) ไม่มีนัยสำคัญจึงไม่ส่งผลต่อการทำนายบุคลิกการตอบสนองต่อการฝึกของสุนัข จึงกล่าวได้ว่าคนที่บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์มีแนวโน้มที่จะเลือกสุนัขที่มีการตอบสนองต่อการฝึกในทิศทางลบ

บุคลิกที่ 5 บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองสามารถร่วมกันทำนาย บุคลิกการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัขได้หรือไม่

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมีตัวแปรอิสระคือ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และ บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองร่วมกันทำนายตัวแปรบุคลิกการการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัข ด้วยการเลือก ตัวแปรเข้าสมการพร้อมกันเพียงขั้นตอนเดียว(enter) ตามกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงผลการวิเคราะห์ดัง ตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายบุคลิก การการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัข (N = 209)

ตัวแปรอิสระ	B	SE _B	β	t	Collinearity Statistics	
					Tolerance	SE
(ค่าคงที่)	7.716	3.690	-	2.091		
บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์	.416	.096	.317*	4.350	.835	1.198
บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง	.074	.087	.062	.848	.835	1.198

หมายเหตุ * $p < .001$, $R = .297$, $R^2 = .088$, $F(2,208) = 9.968$

จากตารางที่ 10 พบว่า บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง สามารถร่วมกันทำนายตัวแปรบุคลิกการการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัขได้ซึ่งมีความสามารถในการทำนาย ได้ร้อยละ 8.8 ($R^2 = .088$, $p < .001$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปร (Standard regression coefficient, β) ทำให้สามารถเขียนสมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐานของการฟื้นฟูพลังได้ ดังต่อไปนี้

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z^{\wedge}_{AA} = 0.317^{\wedge}_{N} + 0.848Z^{\wedge}_{E}$$

* $p < .001$

จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานหรือนำหนักในการทำนายบุคลิกบุคลิกการการรุกรานต่อ สัตว์อื่นของสุนัข ($Z^{\wedge}_{AA}$) พบว่าบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ ($Z^{\wedge}_{N}$) มีอิทธิพลต่อการทำนายอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .317$, $p < .001$) ส่วนบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง ($Z^{\wedge}_{E}$) ไม่มีนัยสำคัญจึงไม่ ส่งผลต่อการทำนายบุคลิกการการรุกรานต่อสัตว์อื่นของสุนัข จึงกล่าวได้ว่าคนที่บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทาง อารมณ์มีแนวโน้มที่จะเลือกสุนัขที่มีบุคลิกการการรุกรานต่อสัตว์อื่นในทิศทางบวก

เพิ่มเติมส่วนที่ 2

เพื่อศึกษาว่าบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันมีสหสัมพันธ์กับสุขภาวะหรือไม่ ถ้ามีจะมีในลักษณะใด

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมีตัวแปรอิสระคือ บุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันทั้ง 5 มิติร่วมกันทำนายตัวแปรสุขภาวะ ด้วยการเลือกตัวแปรเข้าสมการพร้อมกันเพียงขั้นตอนเดียว(enter) ตามกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายสุขภาวะที่ดี ด้วยวิธีใส่ตัวแปรอิสระทุกตัว (N = 209)

ตัวแปรอิสระ	B	SE _B	β	t	Collinearity Statistics	
					Tolerance	VIF
(ค่าคงที่)	25.403	5.672		4.497		
ด้านความกลัวของสุนัข	-.007	.108	-.007	-.067	.409	2.446
ด้านความก้าวร้าวต่อคน	-.035	.137	-.029	-.253	.347	2.883
ด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัว	.401	.113	.251*	3.550	.894	1.118
ด้านการตอบสนองต่อการฝึก	.162	.291	.056	.558	.442	2.261
ด้านความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่น	-.048	.122	-.045	-.391	.337	2.963

หมายเหตุ * $p < .01$, $R = .298$, $R^2 = .089$, $F(4,209) = 3.968$

จากตารางที่ 11 พบว่า ค่าของบุคลิกภาพสุนัขระหว่างสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันทั้ง 5 มิติสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรสุขภาวะได้ ซึ่งมีความสามารถทำนายได้ร้อยละ 8.9 ($R^2 = .089$, $p < .01$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปร (Standard regression coefficient, β) ทำให้สามารถเขียนสมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐานดังต่อไปนี้

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z^{\wedge}_W = -0.007Z^{\wedge}_{DF} - 0.029Z^{\wedge}_{DAP} + 0.251Z^{\wedge}_{DA} + 0.056Z^{\wedge}_{DR} - 0.045Z^{\wedge}_{DAA}$$

* $p < .01$

จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานหรือน้ำหนักในการทำนายสุขภาวะ ($Z^{\wedge}_W$) พบว่ามีเพียงบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัว ($Z^{\wedge}_{DA}$) ที่มีอิทธิพลต่อการทำนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.251, p < .01$) ส่วนความแตกต่างทางด้านอื่น ๆ นั้นไม่ส่งผลต่อการทำนาย

จึงกล่าวได้ว่าบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัว จะสามารถส่งผลทำนายสุขภาวะในทิศทางบวกหรือเพิ่มขึ้น

เพิ่มเติมส่วนที่ 3

เพื่อศึกษาว่าบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติมีสหสัมพันธ์กับสุขภาวะหรือไม่ ถ้ามีจะมีในลักษณะใด การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมีตัวแปรอิสระคือ บุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติทั้ง 5 มิติ ร่วมกันทำนายตัวแปรสุขภาวะ ด้วยการเลือกตัวแปรเข้าสมการพร้อมกันเพียงขั้นตอนเดียว (enter) ตามกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายสุขภาวะที่ดี ด้วยวิธีใส่ตัวแปรอิสระทุกตัว ($N = 209$)

ตัวแปรอิสระ	B	SE _B	β	t	Collinearity Statistics	
					Tolerance	VIF
(ค่าคงที่)	23.534	3.767		6.248		
ด้านความกลัวของสุนัข	-.126	.075	-.127	-1.676	.729	1.372
ด้านความก้าวร้าวต่อคน	.082	.108	.080	.756	.371	2.697
ด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัว	.311	.089	.235*	3.500	.921	1.085
ด้านการตอบสนองต่อการฝึก	.670	.177	.272*	3.785	.807	1.239
ด้านความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่น	.048	.088	.055	.550	.422	2.368

หมายเหตุ * $p < .01, R = .392, R^2 = .153, F(4,209) = 7.357$

จากตารางที่ 12 พบว่า ค่าของบุคลิกภาพสุนัขระหว่างสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในอุดมคติทั้ง 5 มิติสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรสุขภาวะได้ ซึ่งมีความสามารถทำนายได้ร้อยละ 15.3 ($R^2 = .153, p < .01$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปร (Standard regression coefficient, β) ทำให้สามารถเขียนสมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐานดังต่อไปนี้

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_W = -0.127\hat{Z}_{DF} + 0.080\hat{Z}_{DAP} + 0.235\hat{Z}_{DA}^* + 0.272\hat{Z}_{DR}^* + 0.055\hat{Z}_{DAA}$$

* $p < .01$

จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานหรือน้ำหนักในการทำนายสุขภาวะ ($\hat{Z}_W$) พบว่ามีเพียงบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัว ($\hat{Z}_{DA}$) และบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติด้านการตอบสนองต่อการฝึก ($\hat{Z}_{DR}$) ที่มีอิทธิพลต่อการทำนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.235, p < .01$) และ ($\beta = 0.272, p < .01$) ตามลำดับส่วนความแตกต่างทางด้านอื่น ๆ นั้นไม่ส่งผลต่อการทำนาย

จึงกล่าวได้ว่าบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัว และบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติด้านการตอบสนองต่อการฝึกจะสามารถส่งผลทำนายสุขภาวะในทิศทางบวกหรือเพิ่มขึ้น โดยบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติด้านการตอบสนองต่อการฝึกจะมีอิทธิพลมากกว่าบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัว

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาความแตกต่างกันระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติเพื่อทำนายสุขภาวะของผู้เลี้ยงกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้คือบุคคลที่เลี้ยงสุนัข ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 209 คน โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลนั้นต้องเลี้ยงสุนัขมาเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือนและปัจจุบันยังคงเลี้ยงอยู่ เครื่องมือที่ใช้ทั้งหมด 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ มาตรฐานบุคลิกภาพของสุนัขและมาตรฐานสุขภาวะ ซึ่งสามารถรายงานผลการวิจัยในบทที่ 3 จากนั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลตามสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติมีสหสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาวะ

ผลการวิจัย สนับสนุนสมมติฐาน

จากผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติมีสหสัมพันธ์กับสุขภาวะ จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีการร่วมทำนายระหว่างความแตกต่างของบุคลิกภาพของสุนัขในแต่ละด้าน ได้แก่ ความแตกต่างด้านความกลัวของสุนัข ความแตกต่างด้านความก้าวร้าวต่อคน ความแตกต่างด้านการทำกิจกรรมและการตื่นตัว ความแตกต่างด้านการตอบสนองต่อการฝึก และความแตกต่างด้านความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่น มีเพียงความแตกต่างด้านการตอบสนองต่อการฝึกเพียงด้านเดียวที่สามารถทำนายสุขภาวะของเจ้าของสุนัขได้โดยมีความสัมพันธ์ทางลบ กับสุขภาวะ โดยสามารถอธิบายได้ว่า บุคคลที่เลี้ยงสุนัขที่มีความแตกต่างด้านการตอบสนองต่อการฝึกมากนั้น มีแนวโน้มที่จะมีสุขภาวะที่ลดลง โดยอธิบายได้ว่าเมื่อสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันมีความแตกต่างกับสุนัขในอุดมคติมาก เจ้าของผู้เลี้ยงสุนัขจะมีสุขภาวะที่น้อยลง

และเมื่อศึกษาถึงสุขภาวะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับสุขภาวะที่ค่อนข้างดี กล่าวคือ จากจำนวน 209 คน พบว่ามีค่าสุขภาวะเฉลี่ยอยู่ที่ 36.24 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าบุคคลที่เลี้ยงสุนัขจะมีสุขภาวะที่ดี (McConnell and et. al., 2011)

การวิเคราะห์เพิ่มเติม

เพิ่มเติมส่วนที่ 1

เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของผู้เลี้ยง 2 มิติ ได้แก่ บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) และบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง (Extraversion) ว่ามีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของสุนัขทั้ง 5 มิติ หรือไม่ ถ้าพบว่ามีความสัมพันธ์กันแล้วมีความสัมพันธ์ในรูปแบบใด

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า

1) บุคลิกภาพของเจ้าของแบบเปิดเผยตนเองสามารถทำนายบุคลิกภาพของสุนัขในด้านความกลัวของสุนัข และความก้าวร้าวต่อคนของสุนัขได้โดยมีสหสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองด้านซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า บุคคลที่เลี้ยงสุนัขและมีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเองมีแนวโน้มที่จะเลือกสุนัขที่มีบุคลิกภาพทางด้านความกลัวของสุนัข และความก้าวร้าวต่อคนของสุนัข

2) บุคลิกภาพของเจ้าของแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถทำนายบุคลิกภาพของสุนัขได้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความกลัวของสุนัข ความก้าวร้าวต่อคน และความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่นโดยมีสหสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการทำกิจกรรมและการตื่นตัว และด้านการตอบสนองต่อการฝึกมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า บุคคลที่เลี้ยงสุนัขและมีบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์นั้นมีแนวโน้มที่จะเลือกสุนัขที่มีบุคลิกภาพทางด้านความกลัวของสุนัข ความก้าวร้าวต่อคน ความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่น การทำกิจกรรมและการตื่นตัว และการตอบสนองต่อการฝึก

ในการวิเคราะห์เพิ่มเติมนี้ไม่ได้มีผลการวิจัยอื่นมารองรับเนื่องจากไม่เคยมีการวิจัยที่นำบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบของคนมาเชื่อมโยงกับบุคลิกภาพของสุนัขของอาเมนด้าซึ่งการศึกษาเพิ่มเติมนี้เป็นเพียงความสนใจเพิ่มเติมของผู้ทำวิจัยเท่านั้น

เพิ่มเติมส่วนที่ 2

เพื่อศึกษาว่าบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันมีสหสัมพันธ์กับสุขภาวะหรือไม่ ถ้ามีจะมีในลักษณะใด

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันมีสหสัมพันธ์กับสุขภาวะ จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีการร่วมทำนายระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความกลัวของสุนัข ด้านความก้าวร้าวต่อคน ด้านการทำให้กิจกรรมและการตื่นตัว ด้านการตอบสนองต่อการฝึก และด้านความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่น มีเพียงด้านการทำให้กิจกรรมและการตื่นตัวเพียงด้านเดียวที่สามารถทำนายสุขภาวะของเจ้าของสุนัขได้โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาวะซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าบุคคลที่เลี้ยงสุนัขที่มีบุคลิกภาพด้านการทำให้กิจกรรมและการตื่นตัวมากนั้น มีแนวโน้มที่จะมีสุขภาวะที่เพิ่มขึ้น

เพิ่มเติมส่วนที่ 3

เพื่อศึกษาว่าบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติมีสหสัมพันธ์กับสุขภาวะหรือไม่ ถ้ามีจะมีในลักษณะใด

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติมีสหสัมพันธ์กับสุขภาวะ จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีการร่วมทำนายระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความกลัวของสุนัข ด้านความก้าวร้าวต่อคน ด้านการทำให้กิจกรรมและการตื่นตัว ด้านการตอบสนองต่อการฝึก และด้านความก้าวร้าวต่อสัตว์อื่น พบว่ามีบุคลิกภาพของสุนัขด้านการทำให้กิจกรรมและการตื่นตัว และบุคลิกภาพของสุนัขด้านการตอบสนองต่อการฝึกที่สามารถทำนายสุขภาวะของเจ้าของสุนัขได้โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาวะ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าบุคคลที่เลี้ยงสุนัขที่มีบุคลิกภาพด้านการทำให้กิจกรรมและการตื่นตัวมากนั้น มีแนวโน้มที่จะมีสุขภาวะที่เพิ่มขึ้น รวมถึงบุคคลที่เลี้ยงสุนัขที่มีบุคลิกภาพด้านการตอบสนองต่อการฝึกมากนั้น มีแนวโน้มที่จะมีสุขภาวะที่เพิ่มขึ้นเช่นกันโดยที่บุคลิกภาพของสุนัขด้านการตอบสนองต่อการฝึกมีผลมากกว่าบุคลิกภาพของสุนัขด้านการทำให้กิจกรรมและการตื่นตัว

จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยการฝึกสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันให้มีบุคลิกภาพด้านการทำให้กิจกรรมและการตื่นตัวที่เพิ่มขึ้น อาจทำโดยการนำสุนัขเข้าฝึกตามกรอบอบรมต่างๆหรือค้นคว้าหาวิธีการเพิ่มบุคลิกภาพด้านนี้เพิ่มเติมจากงานวิจัยอื่นๆหรือทำการทดลองด้วยตนเอง รวมถึงสามารถนำไปเป็นปัจจัยในการเลือกซื้อสุนัขที่ช่วยเพิ่มสุขภาวะของผู้เลี้ยงโดยดูจากบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติทั้งสองด้าน ได้แก่ บุคลิกภาพของสุนัขด้านการทำให้กิจกรรมและการตื่นตัว และบุคลิกภาพของสุนัขด้านการตอบสนองต่อการฝึก อาจวิเคราะห์จากสายพันธุ์ของสุนัขหรือนำสุนัขเข้าฝึกอบรมก่อนนำมาเลี้ยงเพื่อสามารถเพิ่มสุขภาวะของผู้เลี้ยง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความแตกต่างกันระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติเพื่อทำนายสุขภาวะของผู้เลี้ยง

สมมติฐานการวิจัย

ปริมาณความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอุดมคติจะมีสหสัมพันธ์ส่งผลทำนายสุขภาวะทางลบ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลที่เลี้ยงสุนัข อายุ 16-58 ปี ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 209 คน โดยมีเงื่อนไขคือผู้เข้าร่วมการวิจัยต้องเลี้ยงสุนัขอย่างน้อยระยะเวลา 6 เดือน และปัจจุบันยังคงเลี้ยงอยู่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีมาตรวัด จำนวน 3 มาตรวัด ประกอบด้วย

1. มาตรวัดบุคลิกภาพ Big Five Inventory (BFI) ที่พัฒนามาจากของ John, O. P., & Srivastava, S. (1999) พัฒนามาจากของ John (1989)
2. มาตรวัดบุคลิกภาพของสุนัข Dogs Personality Questionnaire (DPQ) ของ Amanda Claire Jones (2008) พัฒนารุ่นขึ้นจากของ Gosling (1998)
3. มาตรวัดสุขภาวะ The Oxford Happiness Questionnaire(OHQ) ของ Peter Hills, Michael Argyle(2001) ที่พัฒนาต่อมาจากมาตรวัดสุขภาวะ The Oxford Happiness Inventory(OHI) ของ Argyle, Martin, & Crossland (1989)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เลือกจากความสมัครใจโดยใช้การเก็บตัวอย่างแบบตามความสะดวก(Convenience sampling) โดยการสร้างแบบสอบถามออนไลน์แล้วจึงนำมาเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบวัด(Web base)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เช่น เพศของผู้เลี้ยง อายุของผู้เลี้ยง เพศของสุนัข อายุของสุนัข และระยะเวลาการเลี้ยงดูสุนัข เป็นต้น ด้วยการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ฐานนิยม (Mode) ค่ามากที่สุด-น้อยที่สุด (Max-Min) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นต้น โดยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์

2. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient) เพื่อวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยการใส่ตัวแปรอิสระเข้าสมการทุกตัวพร้อมกัน (Enter) ในการตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของตัวแปรนั้น

ผลการวิจัย

ความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของสุนัขที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพของสุนัขในอดีตสามารถร่วมกันทำนายสุขภาวะของผู้เลี้ยงได้ โดยมีด้านความแตกต่างด้านการตอบสนองต่อการฝึกที่สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อจำกัดในงานวิจัย

งานวิจัยนี้เลือกวัดบุคลิกภาพของสุนัขซึ่งค่อนข้างยังไม่เป็นที่นิยมในประเทศไทยมากนักทำให้ยังไม่มีแบบวัดที่ถูกสร้างอย่างเหมาะสมกับการใช้งานในบริบทคนไทย ผู้จัดทำได้ทำการแปลจากต่างประเทศมาบางลักษณะอาจไม่สอดคล้องกับการละเล่นของคนกับสุนัขในไทยนัก การเล่นบางอย่างก็ไม่ได้นิยมใน

ประเทศไทย เช่น การเล่นเกมเล่นKongซึ่งคนไทยไม่นิยมนำมาเล่นกับสุนัขเท่าไรนัก ในงานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการปรับแก้ไข ข้อกระทงเหล่านี้เหมาะสม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นบุคคลที่เลี้ยงสุนัขจึงค่อนข้างจะหายาก เนื่องจากการจำกัดวงของคนตอบแบบสอบถามรวมถึงการทำแบบสอบถามใช้เวลานาน จำนวนกระทงค่อนข้างเยอะ อาจทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้ตั้งใจทำแบบสอบถามมากนักอาจเกิดความเบื่อได้ ดังนั้นควรที่จะตัดข้อคำถามให้น้อยลง พัฒนาเครื่องมือให้มีข้อคำถามที่มีจำนวนเหมาะสม

นอกจากนี้การเก็บแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ ทำให้เกิดข้อจำกัดในการเก็บข้อมูลหลายด้าน เช่น ผู้วิจัยไม่สามารถสังเกตสิ่งแวดล้อม ไม่สามารถรู้ว่าผู้ทำแบบสอบถามมีความตั้งใจในการทำแบบสอบถามมากน้อยแค่ไหน และผู้วิจัยไม่สามารถทราบได้ว่าผู้ตอบนั้นกรอกข้อมูลตามความจริงหรือไม่ เป็นต้น ดังนั้นงานวิจัยในอนาคตควรออกแบบการเก็บข้อมูลโดยใช้การให้ทำแบบสอบถามโดยตรง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและการนำไปใช้ในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ได้ผลสนับสนุนสมมติฐานแต่อย่างไรก็ตามเมื่อดูลงไปทีรายละเอียดที่ลักษณะแต่ละด้านลงไปนั้นจะเห็นว่าด้านของการตอบสนองต่อการฝึกอบรมของสุนัขเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายสุขภาพได้ ดังนั้นข้อเสนอแนะประการแรกของการสำหรับผู้สนใจจะมาทำงานวิจัยสืบเนื่องต่อ คือ ให้ศึกษาถึงลักษณะย่อยของแต่ละมิติแล้วหาความสัมพันธ์ของแต่ละด้านย่อยแทนที่จะดูความแตกต่างโดยรวม

และอีกประการที่ทางผู้วิจัยจะแนะนำหากมีผู้ที่สนใจจะมาทำงานวิจัยสืบเนื่องต่อ คือ การใช้มาตรวัดบุคลิกภาพสุนัขอื่น ด้วยเหตุว่ายังมีกรวิจัยเช่นนี้ในประเทศอยู่จำนวนไม่มาก จึงอาจมีมาตรวัดตัวอื่นที่สามารถวัดผลได้เหมาะสมกับวัฒนธรรมของประเทศได้มากกว่า

จากผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยในการเลือกซื้อสุนัขที่สามารถเพิ่มสุขภาพของผู้เลี้ยงได้โดยการศึกษาดูว่าสุนัขแต่ละสายพันธุ์มีลักษณะนิสัยแต่ละด้านอย่างไรบ้างแล้วดูความสอดคล้องของบุคลิกภาพของคนกับสุนัขว่าบุคลิกภาพของคนแบบใดเหมาะกับสุนัขที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบใด เพื่อทำให้บุคคลที่เลี้ยงสุนัขนั้นมีสุขภาพที่ดีที่สุด

นอกจากนี้สามารถนำไปปรับใช้ในการวิจัยในอนาคตได้โดยอาจมีการเปลี่ยนสัตว์เลี้ยงจากสุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงชนิดอื่น ๆ เช่น แมว กระต่าย นก เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2553). *การพัฒนาและทดสอบดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทย*.

นนทบุรี : กระทรวงสาธารณสุข.

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2554). *แบบคัดกรองสุขภาพจิต:ดัชนีวัดความสุขคนไทย 15 ข้อ*.

นนทบุรี : กระทรวงสาธารณสุข.

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2541). *การสำรวจสัตว์เลี้ยง*. กรุงเทพฯ: กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กรมศุลกากร.

วิทยากร เชียงกุล. (2548). *จิตวิทยาในการสร้างความสุข*. กรุงเทพมหานคร: สายธาร.

วิชัย คุณกุล. (2550). *คู่มือสุขภาพสุนัข*. กรุงเทพฯ : สุวานเกษตรกรรม

ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2551). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ : (รู้เขา-รู้เรา)*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน

ณัฐสิทธิ์ แฉล้มวงศ์. (2552). *แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนใน*

กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารจิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธุรกิจบัณฑิตโพลล์. (2551). *สุนัขในดวงใจและการจัดการกับสุนัขจรจัด*. กรุงเทพฯ. งานวิจัยมหาวิทยาลัย

ธุรกิจ

บัณฑิตยส์ สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2559 จาก <http://www.ryt9.com/s/dpup/97142>.

ดวงกมล ศักดิ์เลิศสกุล. (2549). *สุขภาพแบบองค์รวม (Holistic Health)*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 10

มีนาคม 2559 จาก <http://www.oknation.net/blog/tonrak/2007>.

ปรางมณี ระมะโน. (2559) *ความหมายของสุนัข*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2559

จาก http://prang12.blogspot.com/2012/07/blog-post_15.html

ประเวศ วะสี. (2544). *สุขภาพ 4 มิติ*. ในสุขภาพทางจิตสังคมและจิตวิญญาณ. อภิญา ตันทวีวงศ์

บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: บริษัทเซนจูรี่ จำกัด

อภิชัย มงคล. (2552). *รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาและทดสอบดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทย*.

กรุงเทพมหานคร: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). *พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสแควร์.

ภาษาอังกฤษ

- Adams, T., Bezner, J., & Steinhardt, M. (1997). *The conceptualization and measurement of perceived wellness: Integrating balance across and within dimensions*. *American Journal of Health Promotion*, 11(3), 208-18.
- Amanda C. J. (2008). *Development and Validation of a Dog Personality Questionnaire*
- Argyle, M. (1991). The Psychological. cause of happiness. In Stack, F. Argyle, M. & Argyle, M. & Schwarz, N. *subjective well-being*. Great Britain: BPCO Wheatons, PP. 77-95.
- Argyle, M., & Lu, L. (1990). The happiness of extraverts. *Personality and Individual Differences*, 11, 1011-1017.
- Argyle, M., Martin, M., & Crossland, J. (1989). Happiness as a function of personality and social encounters. In J. P. Forgas, & J. M. Innes (Eds.), *Recent advances in social psychology: An international perspective* (pp. 189-203). North-Holland: Elsevier.
- Allport, G.W. (1961). *Pattern and Growth in Personality*. United State of America: Rinehart and Winston.
- Allport, G. W., & Odbert, H. S. (1936). *Trait-names: A psycho-lexical study*. *Psychological Monographs*, 47, No. 211.
- Cattell, R. B. (1943). *The description of personality: Basic traits resolved into clusters*. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 38, 476-506.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1985). *The NEO Personality Inventory manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Costa, P. T. and McCrae, R. R. (1992). *NEO PI-R Professional Manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Dr.Elaine Ostrander & Leonid Kruglyak, (2004). *Fred Hutchinson Insitute*. Retrieved April 10, 2016 from <http://www.vcharkarn.com>.
- Feist, J. and Feist, Gregory J. (2006). *Personality Theories*. 6nd Edition. New York: McGraw-Hill.
- Franken, Robert E. (2007). *Human Motivation*. 6th Edition. California: Thomson Wadsworth.
- Fiske, D. W. (1949). *Consistency of the factorial structures of personality ratings from different sources*. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 44, 329-344.

- Myers J. E., Sweeney, T. J., & Witmer, J. M. (2000). *The wheel of wellness for counseling: A holistic model for treatment planning*. Journal of Counseling and development, 78(3), 251-266.
- Furnham, A. (1992). *Personality at work*. London: Routledge.
- Hjelle, L.A., and Ziegler D.J. (1992). *Personality Theories*. 3rd Edition. New York: McGraw-Hill.
- Jacqueline L., Pauleen B., Grahame C. (2007). *Personality dimensions that emerge in companion canines*
- John, O. P., & Srivastava, S. (1999). *The Big-Five trait taxonomy: History, measurement, and theoretical perspectives*. In L. A. Pervin & O. P. John (Eds.), *Handbook of personality: Theory and research* (Vol. 2, pp. 102–138). New York: Guilford Press.
- Kent S. (2007). *Individual Differences in Behavior – Dog Personality*. *The Behavioral Biology of Dogs*, 182-206
- Norman, W. T. (1963). *Toward an adequate taxonomy of personality attributes: Replicated factor structure in peer nomination personality ratings*. Journal of Abnormal and Social Psychology, 66, 574-583.
- Peter H., Michael A. (2001). *The Oxford Happiness Questionnaire: a compact scale for the measurement of psychological well-being*. *Personality and Individual Differences* 33 (2002), 1073-1082
- Tamara A. R., Weinstein J. P., Capitano S. D., Gosling (2008). *Personality in Animals*. *Handbook of personality*, Third Edition, 328-348
- Tonya M. S., Lauea E., Stayton, & Colleen E. M. (2011). *Friends With Benefits: On the Positive Consequences of Pet Ownership*. *Journal of Personality and Social Psychology* Vol. 101, No.6, 1239-1252
- Tupes, E. C., & Christal, R. C. (1961). *Recurrent personality factors based on trait ratings*. Technical Report, USAF, Lackland Air Force Base, TX.
- WHO Basic Documents. 1996. *Constitution of the World Health Organization*

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

“เพื่อนที่เหมาะสมกับคุณ: การทำนายสุขภาวะของเจ้าของสุนัขด้วยความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพ
ของสุนัขในอุดมคติกับบุคลิกภาพของสุนัขที่มีอยู่ในปัจจุบัน”

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด และเขียนข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านลงในพื้นที่ว่าง

ข้อมูลของท่าน

อายุ _____ ปี

เพศ ชาย หญิง

Email: _____

ข้อมูลของสุนัข

ชื่อของสุนัข _____ อายุของสุนัข (กี่เดือน/กี่ปี) _____

เพศ ตัวผู้ ตัวเมีย

เลี้ยงสุนัขมานานเท่าไร (กี่เดือน/กี่ปี) _____

ส่วนที่ 2 แบบวัดบุคลิกภาพทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอๆกัน	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. ฉันเป็นคนคุยเก่ง					
2. ฉันเป็นคนซุ่มซ่าม และหัดนู่					
3. ฉันเป็นคนเงียบๆ					
4. ฉันสามารถรับมือกับความเครียดได้ดี					
5. ฉันรู้สึกมีพลังตลอดเวลา					
6. ฉันสามารถทำตัวให้จริงจังได้ในบางโอกาส					
7. ฉันสามารถสร้างสิ่งที่กระตุ้นความสนใจตนเองได้มาก					
8. ฉันเป็นคนขี้กังวล					
9. ฉันค่อนข้างเป็นคนเงียบๆ					
10. ฉันสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี หงุดหงิดยาก					
11. ฉันเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ไม่ให้ใครมาเอาเปรียบ					
12. บางครั้ง ฉันก็มีอารมณ์ที่ไม่มั่นคง เดี่ยวดีเดียวร้าย					
13. บางครั้ง ฉันก็รู้สึกอายน่ากลัวทำอะไร					
14. ฉันสามารถสงบนิ่งอยู่ได้ในสถานการณ์ที่ตึงเครียด					
15. ฉันเป็นคนชอบเข้าสังคม					
16. ฉันตื่นตัวง่าย					

ส่วนที่ 3 แบบวัดสุขภาพะ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยเพียงเล็กน้อย	ไม่เห็นด้วยเพียงเล็กน้อย	ไม่เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. ฉันไม่พอใจสภาพที่ฉันกำลังเป็นอยู่						
2. ฉันรู้สึกว่าคุณค่าของฉันมีคุณค่าอย่างยิ่ง						
3. ฉันรู้สึกพึงพอใจกับสิ่งต่างๆในชีวิตของฉัน						
4. ฉันเป็นคนที่ไม่มีเสน่ห์เลย						
5. ฉันรู้สึกเบื่อบานใจอยู่ตลอดเวลา						
6. ฉันสามารถจัดการทุกอย่างได้ลงตัว						
7. ฉันมีชีวิตที่กระปรี้กระเปร่าตลอดเวลา						
8. ในอดีตฉันไม่ค่อยมีความสุข						

ส่วนที่ 3   แบบวัดบุคลิกภาพสุนัขของคุณ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับลักษณะของสุนัขของท่านมากที่สุด

โดยแต่ละข้อคำถามจะมีข้อย่อย เช่น ข้อ 1 จะมี ข้อ 1.1 ซึ่งเป็นคำถามเดียวกัน แตกต่างเพียงแค่

ข้อ 1 จะเป็นคำถามถึงลักษณะนิสัยของสุนัขของท่านที่สุนัขของท่านเป็นตามความเป็นจริง

แต่ข้อ 1.1 จะเป็นคำถามถึงลักษณะนิสัยของสุนัขที่ท่านพึงประสงค์อยากให้สุนัขของท่านมีลักษณะนิสัยเป็นเช่นนั้น

***หากท่านเลี้ยงสุนัขมากกว่าหนึ่งตัว ให้เลือกมาเพียงตัวเดียวเท่านั้นในการตอบแบบวัดต่อไปนี้

ข้อความ	ตรงที่สุด	ค่อนข้างตรง	ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ไม่ค่อยตรง	ไม่ตรงอย่างยิ่ง
1. สุนัขของฉันผ่อนคลายเมื่อพบเจอผู้คน					
1.1 ฉันต้องการให้สุนัขผ่อนคลายเมื่อพบเจอผู้คน					
2. สุนัขของฉันจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อเจอสุนัขตัวอื่น					
2.1 ฉันต้องการให้สุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อเจอสุนัขตัวอื่น					
3. สุนัขของฉันขี้กังวล					
3.1 ฉันต้องการให้สุนัขขี้กังวล					
4. สุนัขของฉันเซื่องซึมหรือเฉื่อยชา					
4.1 ฉันต้องการให้สุนัขเซื่องซึมหรือเฉื่อยชา					
5. เมื่อเอาเชือกจูงสุนัขออก สุนัขของฉันจะมาหาฉันทันทีเมื่อฉันเรียกมัน					
5.1 เมื่อไม่มีเชือกจูง ฉันต้องการให้สุนัขมาหาฉันทันทีเมื่อฉันเรียกมัน					
6. สุนัขของฉันขี้อาย					
6.1 ฉันต้องการให้สุนัขขี้อาย					

ข้อความ	ตรงที่สุด	ค่อนข้างตรง	ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ไม่ค่อยตรง	ไม่ตรงอย่างยิ่ง
7. สุนัขของฉันจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อเจอคนแปลกหน้า					
7.1 ฉันต้องการให้สุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อเจอคนแปลกหน้า					
8. สุนัขของฉันชอบที่จะไล่สัตว์ขนาดเล็ก เช่น กระจรอกนก					
8.1 ฉันต้องการให้สุนัขไล่สัตว์ขนาดเล็กเช่น กระจรอกนก					
9. สุนัขของฉันมักจะรู้สึกเบื่อในการเล่นได้อย่างรวดเร็ว					
9.1 ฉันต้องการให้สุนัขรู้สึกเบื่อในการเล่นได้อย่างรวดเร็ว					
10. สุนัขของฉันมักจะแอบออกจากประตูที่เปิดฉันกำลังเปิด					
10.1 ฉันต้องการให้สุนัขแอบวิ่งออกจากประตูที่ฉันกำลังเปิด					
11. สุนัขของฉันมีความมั่นใจ					
11.1 ฉันต้องการให้สุนัขมีความมั่นใจ					
12. สุนัขของฉันมีอำนาจเหนือกว่าสุนัขตัวอื่นๆ เหมือนเป็นจ่าฝูง					
12.1 ฉันต้องการให้สุนัขมีอำนาจเหนือกว่าสุนัขตัวอื่นๆ เหมือนเป็นจ่าฝูง					
13. สุนัขของฉันหลีกเลี่ยงสุนัขตัวอื่นๆ					
13.1 ฉันต้องการให้สุนัขหลีกเลี่ยงสุนัขตัวอื่นๆ					

ข้อความ	ตรงที่สุด	ค่อนข้างตรง	ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ไม่ค่อยตรง	ไม่ตรงอย่างยิ่ง
14. สุนัขของฉันจะทำสิ่งที่ทำอยู่ในขณะนั้น(งาน ,กิจกรรม)จนกว่าจะสำเร็จ เช่น การพยายามฉีกของเล่นจนกว่าจะเป็นชิ้นๆ					
14.1 ฉันต้องการให้สุนัขทำสิ่งที่ทำอยู่(งาน, กิจกรรม)จนกว่าจะสำเร็จเช่น พยายามขออาหารจากเจ้าของจนกว่าจะได้ ,ฉีกของเครื่องเล่นจนกว่าจะเป็นชิ้นๆ					
15. สุนัขของฉันส่งเสียงดังหนวกหู					
15.1 ฉันต้องการให้สุนัขส่งเสียงดังหนวกหู					
16. สุนัขของฉันมีพฤติกรรมตื่นตระหนกเมื่อพบสัตว์แพทย์					
16.1 ฉันต้องการให้สุนัขมีพฤติกรรมตื่นกลัวเมื่อพบสัตว์แพทย์					
17. สุนัขของฉันสนุกกับการเล่นของเล่น					
17.1 ฉันต้องการให้สุนัขสนุกกับการเล่นของเล่น					
18. สุนัขของฉันเป็นมิตรต่อคนแปลกหน้า					
18.1 ฉันต้องการให้สุนัขเป็นมิตรต่อคนแปลกหน้า					
19. สุนัขของฉันขี้เล่นกับสุนัขตัวอื่น ๆ					
19.1 ฉันต้องการให้สุนัขชอบเล่นหรือหยอกล้อกับสุนัขตัวอื่น					
20. สุนัขของฉันแสวงหามิตรภาพจากคน					
20.1 ฉันต้องการให้สุนัขแสวงหามิตรภาพจากคนอยากเป็นเพื่อนกับคนไม่เพียงแค่เจ้าของ					

ข้อความ	ตรงที่สุด	ค่อนข้างตรง	ตรงและไม่ตรงพอกัน	ไม่ค่อยตรง	ไม่ตรงอย่างยิ่ง
21. สุนัขของฉันมีพฤติกรรมอ่อนน้อม(เช่นม้วนตัว หลบตา เลียปาก)เมื่อเจอสุนัขตัวอื่น					
21.1 ฉันต้องการให้สุนัขมีพฤติกรรมอ่อนน้อม(เช่นม้วนตัว หลบตา เลียปาก)เมื่อเจอสุนัขตัวอื่น					
22. สุนัขของฉันปรับตัวเข้าได้ดีกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมใหม่					
22.1 ฉันต้องการให้สุนัขปรับตัวเข้าได้ดีกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมใหม่					
23. สุนัขของฉันชอบที่จะวิ่งไล่พวกจิ้งจอก, จิ้งจอกยอนต์ , หรือ คนที่วิ่งออกกำลังกาย เป็นต้น					
23.1 ฉันต้องการให้สุนัขวิ่งไล่พวกจิ้งจอก, จิ้งจอกยอนต์, หรือคนที่วิ่งออกกำลังกาย เป็นต้น					
24. สุนัขของฉันช่างสงสัย					
24.1 ฉันต้องการให้สุนัขขี้สงสัย					
25. สุนัขจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อรับรู้ว่าคุณข่มขู่คุกคามจากมนุษย์ เช่น ถูกไล่ต้อนจนจนมุม, การดึงกระชากปลอกคอ					
25.1 ฉันต้องการให้สุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อรับรู้ว่าคุณข่มขู่คุกคามจากคน เช่น ถูกไล่ต้อนจนจนมุม, การดึงกระชากปลอกคอ					
26. สุนัขชอบอยู่ตัวเดียว					
26.1 ฉันต้องการให้สุนัขชอบอยู่ตัวเดียว					

ข้อความ	ตรงที่สุด	ค่อนข้างตรง	ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ไม่ค่อยตรง	ไม่ตรงอย่างยิ่ง
27. สุนัขของฉันจะแสดงอาการหวาดกลัวต่อคนแปลกหน้า					
27.1 ฉันต้องการให้สุนัขแสดงอาการหวาดกลัวต่อคนแปลกหน้า					
28. สุนัขของฉันยอมที่จะแบ่งปันของเล่นตนให้กับสุนัขตัวอื่น					
28.1 ฉันต้องการให้สุนัขยอมที่จะแบ่งปันของเล่นของตนกับสุนัขตัวอื่น					
29. เมื่อสุนัขของฉันทำพฤติกรรมไม่ดีแล้วถูกตำหนิจะตอบสนองเปลี่ยนพฤติกรรมต่อคำนั้นซ้ำ เช่น ตำหนิให้หยุดกัดของที่กำลังกัดอยู่ แล้วต้องพูดหลายที หรือ ใช้เวลาสักพักกว่าจะหยุด					
29.1 ฉันต้องการให้สุนัขเมื่อทำพฤติกรรมไม่ดีแล้วถูกตำหนิตอบสนองเปลี่ยนพฤติกรรมต่อคำนั้นซ้ำ เช่น ตำหนิให้หยุดกัดของที่กำลังกัดอยู่ แล้วต้องพูดหลายที หรือ ใช้เวลาสักพักกว่าจะหยุด					
30. สุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อพบสัตว์แพทย์					
30.1 ฉันต้องการให้สุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อพบสัตว์แพทย์					
31. สุนัขของฉันจะหาอะไรทำอยู่เสมอ					
31.1 ฉันต้องการให้สุนัขจะหาอะไรทำอยู่เสมอ					
32. สุนัขจะวางอาหารหรือสิ่งของลงเมื่อถูกสั่งให้วาง					
32.1 ฉันต้องการให้สุนัขวางอาหารหรือสิ่งของลงเมื่อถูกสั่งให้วางทันที					

ข้อความ	ตรงที่สุด	ค่อนข้างตรง	ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ไม่ค่อยตรง	ไม่ตรงอย่างยิ่ง
33. สุนัขสามารถนำของกลับมาให้ได้ เช่น ลูกบอล, ของเล่น, กิ่งไม้					
33.1 ฉันต้องการให้สุนัขนำของกลับมาให้ได้ เช่น ลูกบอล, ของเล่น, กิ่งไม้					
34. สุนัขของฉันเป็นมิตรกับสุนัขตัวอื่น					
34.1 ฉันต้องการให้สุนัขเป็นมิตรกับสุนัขตัวอื่น					
35. สุนัขของฉันจะแสดงพฤติกรรมกลัวเมื่อถูกกักขังหรือ ถูกล่อลวงอยู่ในกรง					
35.1 ฉันต้องการให้สุนัขพฤติกรรมกลัวเมื่อถูกกักขังหรือ ถูกล่อลวงอยู่ในกรง					
36. สุนัขของฉันจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อมีคนหรือสุนัขอื่นจะมาแย่งของสำคัญ เช่น อาหาร, ของเล่น					
36.1 ฉันต้องการให้สุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อมีคนหรือสุนัขอื่นจะมาแย่งของสำคัญ เช่น อาหาร, ของเล่น					
37. สุนัขของฉันชอบแสดงความรักกับเจ้าของ					
37.1 ฉันต้องการให้สุนัขแสดงความรักกับเจ้าของ					
38. สุนัขของฉันเมินเฉยต่อคำสั่ง					
38.1 ฉันต้องการให้สุนัขเมินเฉยต่อคำสั่ง					
39. สุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่อแมว					
39.1 ฉันต้องการให้สุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่อแมว					
40. สุนัขของฉันแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อตกอยู่ในความกลัว					
40.1 ฉันต้องการให้สุนัขแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อตกอยู่ในความกลัวหรือวิตกกังวล					

ข้อความ	ตรงที่สุด	ค่อนข้างตรง	ตรงและไม่ตรงพอฟังกัน	ไม่ค่อยตรง	ไม่ตรงอย่างยิ่ง
41. สุนัขของฉันสงบเสงี่ยม					
41.1 ฉันต้องการให้สุนัขสงบเสงี่ยม					
42. สุนัขของฉันแสดงอาการกลัวต่อสุนัขตัวอื่น					
42.1 ฉันต้องการให้สุนัขแสดงอาการกลัวต่อสุนัขตัวอื่น					
43. สุนัขของฉันสามารถสนใจในสิ่งที่กำลังทำอยู่ได้แม้มีสิ่งรบกวนจากสถานการณ์รอบข้าง					
43.1 ฉันต้องการให้สุนัขสามารถสนใจในสิ่งที่กำลังทำอยู่ได้แม้มีสิ่งรบกวนจากสถานการณ์รอบข้าง					
44. สุนัขของฉันแสดงอาการกลัวเวลาที่เราช่วยดูแล เช่น อาบน้ำ แปรงขน ตัดเล็บ เช็ดหู					
44.1 ฉันต้องการให้สุนัขแสดงอาการกลัวเวลาที่เราช่วยดูแล เช่น อาบน้ำ แปรงขน ตัดเล็บ เช็ดหู					
45. สุนัขของฉันชอบวางอำนาจข่มสุนัขตัวอื่น					
45.1 ฉันต้องการให้สุนัขชอบวางอำนาจข่มสุนัขตัวอื่น					

ส่วนที่ 5 ส่วนลุ่มรังวางวัล

ชื่อสุนัขของท่าน_____

ข้อมูลที่ต้องการให้เขียนลงในTag เช่น เบอร์โทรศัพท์, Email

ที่อยู่ในการจัดส่งสินค้า_____